

Väylätoimituksen tuotteet

Maantie- ja ratatoimitus

Tekijä(t)					
Julkaisun nimi Väylätoimituksen tuotteet					
Julkaisija Maanmittauslaitos ja Liikennevirasto					
Toimeksiantaja ja päivämäärä Maanmittauslaitos ja Liikennevirasto					
Kustantaja Maanmittauslaitos			Julkaisusarjan nimi ja numero		
Julkaisuvuosi 2012	Sivumäärä 54	ISBN 978-951-48- 0234-8	ISSN	Kieli suomi	Hinta
Jakaja Maanmittauslaitos, Liikennevirasto					
Avainsanat tiesuunnittelu, ratasuunnittelu, maantietoimitus, ratatoimitus, asiakirjat, tiesuunnitelma, ratasuunnitelma					
Tiivistelmä Tässä julkaisussa on esitetty maantie- ja rata- eli väylätoimitusten osavaiheet, joissa välitetään tietoa Maanmittauslaitoksen sekä Liikenneviraston tai ELY-keskusten välillä. Väylätoimitusvaiheen tuotteilla kuvataan Liikenneviraston, ELY-keskusten ja Maanmittauslaitoksen välillä kulkevat toimitusprosessiin liittyvät asiakirjat. Julkaisussa toimijalta toiselle siirtyvästä tiedosta käytetään termiä tuote. Tuotteista on esitetty niiden sisältövaatimukset, toimittaminen ja dokumentointi. Julkaisussa on kuvattu myös muutamia väylätoimituksiin liittyviä tilaustehtäviä, jotka liittyvät olennaisesti väylähankkeisiin. Väylätoimituksen tuotteet jaetaan kolmeen ryhmään: 1. Perustiedot 2. Suunnitelmavaiheen tuotteet 3. Väylätoimitusvaiheen tuotteet Väylätoimituksen tuotteet julkaistaan vain verkkoversiona molempien laitosten internetsivuilla.					
Muut tiedot Julkaistu alun perin vuonna 2012, sisältö päivitetty edellisen kerran kesäkuussa 2016.					

Sisältö

Sisällysluettelo

Sisältö	3
Käsitteitä	3
1. Johdanto.....	4
1.1 Suunnitteluvaihe	4
1.2 Toimitusvaihe.....	5
2. Suunnitteluvaiheen tuotteet	6
2.1 Suunnitteluvaiheen perustiedot.....	6
2.2Asianosaisselvitys.....	7
2.3 Kiinteistövaikutusten arviointi (KIVA).....	8
2.4 Maantien ja rautatien yleissuunnitelma.....	8
2.5 Tiesuunnitelma	9
2.6 Ratasuunnitelma	10
2.7 Rakennus-/rakentamissuunnitelma	11
2.8 Maantien muuttaminen kaduksi kadunpitopäätöksellä.....	12
3. Väylätoimitusvaiheen tuotteet (maantie- ja ratatoimitus).....	13
3.1Toimitushakemus.....	13
3.2 Ilmoitus vireille tulosta.....	15
3.3 Haltuunottoaaluksen erillinen tilaus.....	16
3.4 Haltuunottoasettelu (= luettelo poistettavasta omaisuudesta)	16
3.5Kokouskutsu.....	17
3.6 Valtakirja tai valtuutus työjärjestyksen otteella.....	18
3.7 Ennakkokorvaukset ja Maksatusluettelo ennakoista	18
3.8Rajankäyntiselitelmä	19
3.9 Rajamerkkiluettelo (= koordinaattiluettelo)	20
3.10 Melunmittauspöytäkirja	20
3.11 Korvausvaatimus ja vastine	21
3.12 Kauppahintaselvitykset ja hintamallit.....	21
3.13 Korvaukset ja summatiedot sekä maksatusluettelo	22
3.14 Tilasto.....	25
3.15 Pöytäkirja ja valitusosoitus.....	26
3.16 Toimituskartta	27
3.17 Luettelo tie- tai rata-alueelle korvaamatta jääneestä omaisuudesta.....	28
3.18 Tilitietolomake ja -valtakirja (= valmis asiakirja).....	29
3.19 Rastustodistus	29
3.20 Valitukset maaoikeuteen.....	30
3.21 Ilmoitus toimituksen kiinteistörekisteriin merkitsemisestä.....	30

Aineistoa.....	31
Liite 1: Haltuunottokatselmusta varten kirjattava omaisuus.....	33
Liite 2: Kiinteistövaikutusten arviointi KIVA ja tilusjärjestelyt.....	35
Liite 3: Haltuunottoaalutus, Maantietoimitus	38
Liite 4: Haltuunottoaalutus, Ratatoimitus	39
Liite 5: Korvausten maksatus.....	40
Liite 6: MaagisXL-formaatin kuvaus.....	44

Käsitteitä

Väylätoimitus:	Maantie- tai ratatoimitus
Tuote:	Väylätoimituksissa Maanmittauslaitoksen sekä Liikenneviraston tai ELY-keskusten välillä siirtyvä tieto.
Palvelu:	Tehtävä jonka tuloksena syntyy tai johon liittyy useita tuotteita.
Tilaustehtävä:	Erillispalvelu, jonka Liikennevirasto tai ELY-keskukset voivat tilata Maanmittauslaitokselta.

1. Johdanto

Tässä julkaisussa on esitetty maantie- ja rata- eli väylätoimitusten osavaiheet, joissa välitetään tietoa Maanmittauslaitoksen sekä Liikenneviraston tai ELY-keskusten välillä. Väylätoimitusvaiheen tuotteilla kuvataan Liikenneviraston, ELY-keskusten ja Maanmittauslaitoksen välillä kulkevat toimitusprosessiin liittyvät asiakirjat. Julkaisussa toimijalta toiselle siirtyvästä tiedosta käytetään termiä tuote. Tuotteista on esitetty niiden sisältövaatimukset, toimittaminen ja dokumentointi. Julkaisussa on kuvattu myös muutamia väylätoimituksiin ja -hankkeisiin olennaisesti liittyviä tilaustehtäviä.

1.1 Suunnitteluvaihe

Tie- ja ratahankkeiden suunnittelu on vaiheittain tarkentuva prosessi. Kunkin vaiheen suunnittelutarkkuus ja päätöksenteko sovitetaan yhteen maankäytön suunnittelun kanssa. Suunnittelun vaiheet ovat: esiselvitys, yleissuunnitelma, tie- ja ratasuunnitelma sekä rakennus-/rakentamissuunnitelma. Kaikkia suunnitteluvaiheita ei aina tarvita, jos hankkeen vaikutukset arvioidaan vähäisiksi tai tien/rautatien sijaintia ja sen vaikutuksia on jo riittävässä määrin ratkaistu asemakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa. Vaiheita voidaan tarvittaessa myös yhdistää.

Suunniteltaessa uutta tietä tai nykyisen tien parantamista taikka uutta rautatietä tai rataosuuden parantamista, on suunnittelun perustuttava maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen kaavaan. Alemman asteinen maantie tai olemassa oleva rautatie voidaan kuitenkin suunnitella ilman kaavaakin, jos suunnitelman suhde muuhun alueiden käyttöön voidaan riittävästi selvittää yhteistyössä viranomaisten kanssa.

Esiselvitykset ja yleissuunnittelu ovat osa liikennejärjestelmäsuunnittelua. Esiselvitysvaiheessa tutkitaan tie- ja ratahankkeiden tarvetta ja ajoitusta. Esiselvitysvaiheessa väylän sijainnista voi olla monta vaihtoehtoista linjausta. Esiselvityksen tuloksena tehdään päätös yleis-, tie-, rata-, tai parantamissuunnitelman aloittamisesta.

Yleissuunnittelussa määritellään tien ja rautatien likimääräinen paikka ja tilantarve sekä suhde ympäröivään maankäyttöön. Maantien/rautatien yleissuunnittelun tuloksena voi olla toimenpidesuunnitelma, aluevaraussuunnitelma tai maantielain/ratalain mukainen yleissuunnitelma. Hankkeesta riippuen yleissuunnitteluvaiheeseen kuuluu Ympäristövaikutusten arviointi -prosessi (YVA) ja Kiinteistövaikutusten arviointiselvitys (KIVA). Vain YVA-prosessin yhteydessä puhutaan alustavasta yleissuunnitelmasta. Yleissuunnitelma laaditaan aina hankkeista, joihin on sovellettu YVA-lain mukaista arviointimenettelyä. Maantie- tai ratalain mukaisesta yleissuunnitelmasta tehdään kyseisen lain mukainen hyväksymispäätös.

Tie- ja ratasuunnitelma ovat hankkeen toteutukseen tähtääviä maantien tai rautatien yksityiskohtaisia suunnitelmia. Tie- ja ratasuunnitelmasta tehdään lain mukainen hyväksymispäätös. Lainvoimainen tie- tai ratasuunnitelma on asiakirja, joka oikeuttaa tie- ja ratasuunnitelmassa osoitettujen alueiden ja oikeuksien lunastamiseen.

Rakennus-/rakentamissuunnittelu liittyy hankkeen välittömään toteuttamiseen ja se tehdään vasta, kun hankkeen rahoitus on tiedossa.

Sen jälkeen, kun maantie tai sen liikenteeseen luovutettavissa oleva osa valmistuu, on määrättävä, mistä päivästä tie tai sen osa avataan yleiselle liikenteelle (liikenteelle luovutamispäätös). Rautateillä vastaava menettely on käyttöönottopäätös.

1.2 Toimitusvaihe

Toimitusvaiheeseen voidaan siirtyä, kun tie- tai ratasuunnitelma on saanut lainvoiman tai on pantavissa täytäntöön valituksesta huolimatta. Maantie- tai ratatoimitus tulee vireille tien- tai radanpitäjän hakemuksesta.

Väylätoimituksissa on tavallisimmin kyse maantien tai rautatien rakentamishankkeeseen liittyvien uusien alueiden ja oikeuksien lunastamisesta ja siihen liittyvien korvausasioiden ratkaisemisesta.

Tie- tai ratasuunnitelman pohjalta laaditaan toimituskartta, jonka perusteella lunastettava alue merkitään maastoon ja otetaan radan- tai tienpitäjän haltuun.

Maantie- tai ratatoimitus voidaan suorittaa joko yhdessä tai kahdessa eri vaiheessa (toimituksessa). Yksivaiheisessa toimituksessa käsitellään kaikki toimituksen osavaiheet samassa toimituksessa. Kaksivaiheisessa toimituksessa ensimmäisen vaiheen toimitus suoritetaan yleensä tien tai rautatien rakentamisen aikana ja siinä käsitellään lähinnä luovutuksenkorvaukset ja ne haitan- ja vahingonkorvaukset, jotka ovat tiedossa jo ennen rakentamista.

Toisen vaiheen toimitus käynnistetään tien tai radan rakentamisen jälkeen. Toimituksessa tarkistetaan tie- tai rautatiealueen rajat, suoritetaan täydentävät maastotyöt ja laaditaan muuttuneilta osin uusi toimituskartta sekä tehdään tarvittaessa tilus- ja yksityistiejärjestelyt. Toimituksessa käsitellään lähinnä haitan- ja vahingonkorvaukset, jotka ovat selvinneet vasta radan tai tien rakentamisen ja käyttöönoton jälkeen.

Maantie- tai ratatoimitus pidetään myös tietyissä erityistapauksissa. Nämä on lueteltu MTL 25 §:ssä ja RataL 20 §:ssä. Näitä ovat mm. maantien tai rautatien lakkauttaminen, yksityisen tien tai katualueen muuttaminen maantiekseksi, tasoristeyksen poistaminen jne. Maantietoimitus voidaan suorittaa myös ennestään olevan tiealueen rajan määräämiseksi (jäljempänä Rajaamistoimitus) tai tienpitoon ja käyttöön liittyvien korvauskysymysten ratkaisemiseksi (jäljempänä Muu korvaustoimitus). Maantie- ja ratatoimitus voidaan tarvittaessa jakaa useammaksi eri toimitukseksi.

2. Suunnitteluvaiheen tuotteet

2.1 Suunnitteluvaiheen perustiedot

Suunnittelun pohjaksi tilataan Maanmittauslaitoksesta perustiedot, joita ovat karttatiedot ja asianosaisselvitys. Tilaus tehdään Maanmittauslaitokseen.

Maanmittauslaitoksella ja Liikennevirastolla on vuosisopimus materiaalin toimittamisesta. Materiaalin voi tilata ilmoittamalla tilauksen yhteydessä lupatunnuksen ja hankkeen tiedot. Laskutus materiaalista menee kootusti Liikennevirastoon tai ELY- keskuksiin hankkeesta riippuen.

Jos maantien tai rautatien yleissuunnitelma laaditaan, sen yhteydessä selvitetään kiinteistöjen rajat. Rajat esitetään suunnitelmakartoilla. Kiinteistöjen omistajatiedot selvitetään, mutta suunnitelmaan ei liitetä omistajaluetteloa. Yleissuunnitelman tie-/rautatielinjaus saattaa muuttua tie-/ratasuunnitelmavaiheessa kymmeniä metrejä vapaassa maastossa, joten kiinteistöjaotuksella on oleellisempi merkitys yleissuunnitelmassa vaikutusten kannalta kuin omistajatiedoilla. Vuoropuhelun onnistumisen kannalta omistajatiedot kuitenkin tarvitaan.

Tie- ja ratasuunnitelman laatimisen yhteydessä kiinteistöjen rajatiedot ja ajantasainen omistajatieto ovat suunnitelman tärkeimpiä perustietoja. Maantie- ja ratalain vaatimukset vuorovaikutuksen mahdollisuuksista eivät toteudu ilman kattavia kiinteistö- ja omistustietoja. Tie- ja ratasuunnitelman laatiminen vaatii myös neuvotteluja kiinteistön omistajien kanssa suunnitelmaratkaisuista. Tie- ja ratasuunnitelmavaiheessa rajatietojen geometrisen tarkkuuden merkitys korostuu, sillä tie- ja rautatiesuunnitelmassa esitetään tarvittavat tie- ja rautatiealueiden, liitännäisalueiden ja laskuoja-alueiden rajat sekä tien tai rautatien tekemisen ajaksi perustettavien oikeuksien vaatimat rajat, kuten yksityistiealueiden ja maamassojen sijoitusalueiden rajat.

Kiinteistötietojen hankinta on kuvattu Liikenneviraston julkaisussa 23/2011 "Maastotietojen hankinta - Toimintaohjeet".

2.1.1 Sisältö

Kiinteistöjaotus karttamuodossa:

- Kiinteistörekisterikartta
- Numeerinen rajatieto

Perustiedot hankitaan hankkeen suunnitteluun mahdollisimman varhain ja riittävän leveältä alueelta. Aineistoon kuuluvat kaikki alueen kiinteistöt, muut rekisteriyksiköt, määräalat ja käyttöoikeusalueet. Aineiston tulee kattaa myös hankkeen takia syrjään jäävät rautatie- tai tiealueet. Alueen rajauksen tekee aineiston tilaaja.

Tässä vaiheessa rajatietojen tarkkuudeksi riittää kiinteistörekisterikartan tarkkuus. Aineisto toimitetaan tilauksen mukaisessa mittakaavassa. Aineiston tilauksessa voidaan sopia tarvittaessa tarkemmasta tarkkuustasosta.

Karttaosat järjestetään tien etenemisjärjestykseen. Kartasta näkyvät alueella olevat käyttöoikeusyksiköt.

2.1.2 Toimittaminen

Aineisto toimitetaan tilauksessa sovitun mukaisesti. Toimittaminen tapahtuu tallentamalla aineisto maanhankintaportaaliin. Tallentamisesta tehdään sähköpostilla ilmoitus tilaajan asiamiehelle tai edustajalle. Vektorimuotoisen aineiston formaattina on MaaGIS/XL. Muusta formaatista voidaan sopia tilauksen yhteydessä.

2.1.3 Dokumentointi

Tuotetta joudutaan mahdollisesti päivittämään hankkeen aikana, joten muodostamis- ja päivitysajankohdan dokumentointi on välttämätöntä.

Tilaaja dokumentoi asiakirjan haluamallaan tavalla.

Asiakirjalta ei edellytetä Maanmittauslaitoksessa määräaikaista eikä pysyvää säilytystä.

2.2 Asianosais selvitys

2.2.1 Sisältö

Asianosaisluettelo:

- Luettelo kiinteistön omistajista, määräalojen omistajista, rasiustodistuksesta ilmenevät erityisten oikeuksien haltijat ja tiekunnat
- JAKOkii:stä saatavat tiedot

(JAKOkii on Maanmittauslaitoksen kiinteistörekisteri- ja toimitustuotantojärjestelmä)

Asianosaisluetteloon merkitään määräalojen omistajat niiden tilojen kohdalle, joiden alueella on tiehankkeen läheisyydessä lohkomaton määräala.

Asianosaisluetteloon selvitetään perikuntien osakkaat.

Kiinteistörekisterikartalla käyttöoikeuksina näkyvien tiekuntien hallinnointitiedot merkitään asianosaisluetteloon.

Asianosaisen yhteystietojen ollessa salaisia on tieto tästä asianosaisluettelon yhteydessä.

Asiakirjojen toimittaminen salassa pidettäville henkilöille tapahtuu Maanmittauslaitoksen kautta.

2.2.2 Toimittaminen

Aineisto toimitetaan tilauksessa sovitun mukaisesti. Toimittaminen tapahtuu tallentamalla aineisto maanhankintaportaaliin. Tallentamisesta tehdään sähköpostilla ilmoitus tilaajan asiamiehelle tai edustajalle. Formaattina on JAKOkii:stä saatava Excel - taulukko. Muusta formaatista voidaan sopia tilauksen yhteydessä.

2.2.3 Dokumentointi

Tuotetta joudutaan mahdollisesti päivittämään hankkeen aikana, joten muodostamis- ja päivitysajankohdan dokumentointi on välttämätöntä.

Tilaaja dokumentoi asiakirjan haluamallaan tavalla.

Asiakirjalta ei edellytetä Maanmittauslaitoksessa määräaikaista eikä pysyvää säilytystä.

2.3 Kiinteistövaikutusten arviointi (KIVA)

Kiinteistövaikutusten arviointiselvitys (KIVA) tehdään yleensä yleissuunnitelmavaiheessa, koska yleissuunnitelmassa on esitettävä tien tai rautatien arvioidut vaikutukset kiinteistö-rakenteeseen. KIVA-selvityksen perusteella tien- tai radanpitäjä päättää, onko kiinteistö-teknisillä toimenpiteillä vaikutusta tie- tai ratasuunnitelman hyväksyttävyyteen ja voidaan niillä saavuttaa säästöjä väylähankkeen rakentamiskustannuksissa ja lunastuskorvauksissa. KIVA-selvitys tilataan aina erikseen.

Mikäli KIVA-selvitystä ei ole tehty yleissuunnitelmavaiheessa, ja se katsotaan tarpeelliseksi, niin se tulisi tehdä tie- tai ratasuunnitelmavaiheen alussa.

Yleissuunnitelmavaiheen jälkeen ennen tie- tai ratasuunnittelua voidaan tarvittaessa tehdä maanmittaustoimituksia. KIVA-selvityksen tekijä toimittaa arvion tarvittavista kiinteistöteknisistä toimenpiteistä. KIVA-selvityksessä esitettyjen kiinteistötekni-ten toimenpiteiden laajuudesta riippuen tulee kiinteistötoimitusten tekemiselle varata riittävästi aikaa. Vähäiset kiinteistötekni-ten toimenpiteet voidaan osoittaa tie- tai ratasuunnitel-
massa ja toteuttaa väylätoimituksen yhteydessä. KIVA-selvityksen perusteella tien- tai radanpitäjä päättää kiinteistötekni-ten toimenpiteet. Tällöin voivat tulla kysymykseen ti-lusjärjestelyt kuten alueellinen yksityistietoimitus, hankeuusjako tai tilusvaihto. Suunnit-teluvaiheessa keskeneräinen kiinteistötoimitus tulee huomioida tie- ja ratasuunnitelman esitystavassa.

(ks. Liite 2: Kiinteistövaikutusten arviointi KIVA ja tilusjärjestelyt)

2.4 Maantien ja rautatien yleissuunnitelma

2.4.1 Yleissuunnitelman sisältö

Maantielain 19 §:n ja ratalain 12 §:n mukaan yleissuunnitelmassa on esitettävä tien sekä rautatiealueen arvioidut vaikutukset. Suunnitelmassa on esitettävä mahdollisuudet haitallisten vaikutusten poistamiseksi tai vähentämiseksi.

Yleissuunnitelmassa esitetään suunnitelmakartalla kiinteistörajat ja -tunnukset, mutta ei omistajatietoja. Yleissuunnitelmassa ei esitetä tie- tai rautatiealueen eikä suoja-alueen rajoja.

2.4.2 Aineistojen dokumentointi ja toimitustapa

Kiinteistö- ja omistajatiedot toimitetaan ELY-keskukselle tai suoraan suunnittelukon-sultille kohdissa 2.1 ja 2.2 kuvatulla tavalla ja esitetystä formaatista.

2.4.3 Arkistointi

Liikennevirasto säilyttää pysyvästi yleissuunnitelmien hyväksymiseen liittyvät asiakirjat. Maantien yleissuunnitelman lähtöaineiston säilyttää kyseinen ELY-keskus. Rautatien yleissuunnitelman lähtöaineiston säilyttää Liikennevirasto.

2.5 Tiesuunnitelma

2.5.1 Tiesuunnitelman sisältö

Tiesuunnitelma laaditaan Liikenneviraston ohjeen "Tiesuunnitelmavaiheen asiakirjat - Sisältö ja esitystapa, 2009" mukaisesti. Julkaisussa on yksityiskohtaiset ohjeet tiesuunnitelmakartan sisällöstä ja esitystavasta.

Tiesuunnitelmakartalle merkitään suunniteltu tiealueen raja. Tiealueen rajat määritetään käyttäen tarkkaa maastomallia, tien rakennemallia tai poikkileikkaustietoja sekä numeerista kiinteistörajatietoa. Tiealueen rajauksen suunnittelussa asemakaava-alueella ja kaava-alueen ulkopuolella käytetään mahdollisimman pitkiä suorja. Mahdollisesti tarvittavat työnaikaiset lisäalueet merkitään suunnitelmaan tietyön ajaksi haltuun otettavina alueina.

Asemakaava-alueilla maantien tiealue rajataan kaavan osoittaman liikennealueen sisälle tai LT-alueen rajalle. Mikäli asemakaavassa on varattu liikennealuetta laajemmin kuin tiehankkeen toteutusvaihe vaatii, tiealue rajataan maantielain 5 §:n ja edellä olevan mukaisesti.

Taajamien ulkopuolella, asemakaavoittamattomalla alueella, tiealue rajataan maantielain 5 §:n ja edellä olevan mukaisesti. Rajauksessa otetaan huomioon normaalien tie-rakenteiden lisäksi mahdolliset meluesteet ja riista-aidat sekä vastapenkereet ja kevenysleikkaukset. Kuivatuksen suunnitteluun tulee kiinnittää erityistä huomiota, jotta sivuojien vaatima tila on riittävä ja sivuojat mahtuvat tiealueelle.

Maantien suoja- ja näkemäalueet suunnitellaan ja esitetään aina tiesuunnitelmakartalla, sillä maantie- lain 61 §:n mukaan nämä tiealueen ulkopuoliset kiinteistön käyttörajoitukset merkitään kiinteistörekisteriin ja rajoitukset merkitään tarpeen mukaan maastoon. Maantien suoja-alue perustuu suoraan maantielakiin.

2.5.2 Aineistojen dokumentointi ja toimitustapa

Kiinteistö- ja omistajatiedot toimitetaan ELY-keskukselle tai suoraan suunnittelukonsultille kohdissa 2.1 ja 2.2 kuvatulla tavalla ja esitettyssä formaatissa. Asemakaavan mukaisen liikennealueen rajatiedot toimittaa kunta.

Tiesuunnitelman rajatiedot dokumentoidaan numeerisesti erikseen omiksi tiedostoiksi seuraavasti:

- Tiealue omistusoikeudella
- Tiealue tieoikeudella (tunneliin, sillalle, padolle, kannelle tai kannen alle)
- Työn ajaksi haltuun otettavat alueet
- Laskuoja-alueet (sisältää myös laskujohtojen tarvitsemat alueet)
- Maamassojen sijoitusalueiden rajat
- Liitännäisalueiden rajat
- Näkemäalueiden rajat
- Maanteiden suoja-alueiden rajat
- Yksityisten teiden tiealueiden rajat
- Tilusjärjestelyehtojen rajat

Lisäksi dokumentoidaan numeerisesti seuraavat geometriatiedot:

- Maanteiden mittalinjat; merkintä kartalla M1, M2 jne
- Maanteihin kuuluvien jalankulku- ja pyöräteiden mittalinjat; merkintä kartalla J1, J2 jne.
- Yksityisten teiden mittalinjat; merkintä kartalla Y1, Y2 jne. Jalankulku- ja pyörätie yksityistienä; merkintä kartalla Y1J, Y2J jne.
- Laskuojien/laskujohtojen mittalinjat

Maanmittauslaitokselle toimitettavan numeerisen aineiston tasokoordinaattien tulee olla koordinaattijärjestelmässä ETRS-GKnn riippumatta suunnitelman koordinaattijärjestelmästä. Tiedostot toimitetaan ensisijaisesti inframodel-dokumentaation mukaisesti (yleiset inframallivaatimukset YIV 2015) tai esim. MAAGIS XL -muodossa (ks. Liite 6). Tiedostojen nimeämiskäytäntö tulee olla selkeästi dokumentoitu luovutettavan aineiston mukana.

2.5.3 Arkistointi

ELY-keskus säilyttää tiesuunnitelman numeeriset tiedostot.

2.6 Ratasuunnitelma

2.6.1 Ratasuunnitelman sisältö

Ratasuunnitelma laaditaan Liikenneviraston ohjeiden "Ratasuunnitelman sisältö ja esitystapa" sekä "Toimintaohje" (valmistuvat 12/2016) mukaisesti. Julkaisuissa on yksityiskohtaiset ohjeet suunnitelmakartan sisällöstä ja esitystavasta.

Suunnitelmakartalle merkitään suunniteltu rautatiealueen raja. Rautatiealueen rajat määritetään käyttäen tarkkaa maastomallia, radan rakennemallia tai poikkileikkaustietoja sekä numeerista kiinteistörajatietoa. Rautatiealueen rajauksen suunnittelussa asemakaava-alueella ja kaava-alueen ulkopuolella käytetään mahdollisimman pitkiä suoria. Mahdollisesti tarvittavat työnaikaiset lisäalueet merkitään suunnitelmaan ratatyön ajaksi haltuun otettavina alueina.

Asemakaava-alueilla rautatiealue rajataan kaavan osoittaman liikennealueen sisälle tai LR-alueen rajalle. Mikäli asemakaavassa on varattu liikennealuetta laajemmin kuin rautatiehankkeen toteutusvaihe vaatii, rautatiealue rajataan ratalain 3 §:n ja edellä olevan mukaisesti.

Taajamien ulkopuolella, asemakaavoittamattomalla alueella, rautatiealue rajataan ratalain 3 §:n ja edellä olevan mukaisesti. Rajauksessa otetaan huomioon normaalien rata-rakenteiden lisäksi mahdolliset meluesteet ja huoltotiet sekä vastapenkereet ja kevenysleikkaukset. Kuivatuksen suunnitteluun tulee kiinnittää erityistä huomiota, jotta sivuojien vaatima tila on riittävä ja sivuojat mahtuvat rautatiealueelle.

Radan suoja- ja näkemäalueet esitetään aina suunnitelmakartalla, sillä ratalain 51 §:n mukaan nämä rautatiealueen ulkopuoliset kiinteistön käyttörajoitukset merkitään kiinteistörekisteriin ja rajoitukset merkitään tarpeen mukaan maastoon. Radan suoja-alue osoitetaan ratasuunnitelmassa.

2.6.2 Aineistojen dokumentointi ja toimitustapa

Kiinteistö- ja omistajatiedot toimitetaan Liikennevirastolle tai suoraan suunnittelukonsultille kohdissa 2.1 ja 2.2 kuvatulla tavalla ja esitetyssä formaatissa. Asemakaavan mukaisen liikennealueen rajatiedot toimittaa kunta.

Ratasuunnitelman rajatiedot dokumentoidaan numeerisesti erikseen omiksi tiedostoiksi seuraavasti:

- Rautatiealue omistusoikeudella
- Rautatiealue käyttöoikeudella (tunneliin, sillalle, padolle, kannelle tai kannen alle)
- Rautatieliikenteen palvelualueet
- Työn ajaksi haltuun otettavat alueet
- Laskuoja-alueet
- Liitännäisalueiden rajat
- Näkemäalueiden rajat
- Radan suoja-alueiden rajat
- Yksityisten teiden tiealueiden rajat
- Tilusjärjestelyehdotusten rajat

Lisäksi dokumentoidaan numeerisesti seuraavat geometriatiedot:

- Ratojen mittalinjat
- Yksityisten teiden mittalinjat
- Laskuojien/laskujohtojen mittalinjat

Maanmittauslaitokselle toimitettavan numeerisen aineiston tasokoordinaattien tulee olla koordinaattijärjestelmässä ETRS-GKnn riippumatta suunnitelman koordinaattijärjestelmästä. Tiedostot toimitetaan ensisijaisesti inframodel-dokumentaation mukaisesti (yleiset inframallivaatimukset YIV 2015) tai esim. MAAGIS XL (ks. Liite 6). Tiedostojen nimeämiskäytäntö tulee olla selkeästi dokumentoitu luovutettavan aineiston mukana.

2.6.3 Arkistointi

Liikennevirasto säilyttää ratasuunnitelman numeeriset tiedostot.

2.7 Rakennus-/rakentamissuunnitelma

Rakennus-/rakentamissuunnitelma on tie- tai ratahankkeen toteuttamisen yksityiskohdainen suunnitelma. Suunnitelman voi laatia Liikennevirasto, ELY-keskus tai urakoitsija toteuttamisen urakkamuodosta riippuen.

Lainvoimainen tie- tai ratasuunnitelma on lunastusasiakirja, joka oikeuttaa tie- ja ratasuunnitelmassa osoitettujen alueiden ja oikeuksien lunastamiseen.

Tiealueen haltuunotto perustuu joko hyväksytyyn tiesuunnitelmaan tai tien parantamissuunnitelmaan, jolloin kiinteistön omistaja tai haltija on antanut kirjallisen suostumuksensa tiealueen lunastamiseen.

Rautatiealueen haltuunotto perustuu joko hyväksytyyn ratasuunnitelmaan tai radan parantamissuunnitelmaan, jolloin kiinteistön omistaja tai haltija on antanut kirjallisen suostumuksensa rautatiealueen lunastamiseen ja hanke on vaikutuksiltaan vähäinen (RataL 14 § 2 mom ja HE 222/2006).

2.8 Maantien muuttaminen kaduksi kadunpitopäätöksellä

Asemakaavassa katualueella oleva maantie muuttuu kaduksi kunnan tekemällä kadunpitopäätöksellä maankäyttö- ja rakennuslain 86a §:n mukaisesti. Kun kadunpitopäätös saa lainvoiman, maantie lakkaa siltä osin ja maantiealue siirtyy kunnan omistukseen, jollei kunta sitä jo omista MRL:n 93 §, 94 §, 218 §:n perusteella. Kunnan omistukseen siirtyvät katualueet muodostetaan kiinteistö(i)ksi tai liitetään kunnan ennestään omistamaan kiinteistöön yleisen alueen lohkomisessa, jonka yhteydessä voidaan suorittaa tarvittaessa tarpeelliset kiinteistönmääritykset.

3. Väylätoimitusvaiheen tuotteet (maantie- ja ratatoimitus)

Asiakirjan tuottaja voi olla hakija tai Maanmittauslaitos. Tietyissä tapauksissa myös konsultti.

Asiakirjojen toimittamisessa noudatetaan:

- Sopimusta maanhankintaportaalin käytöstä Liikenneviraston, Maanmittauslaitoksen ja Elinkeino-, Liikenne- ja ympäristökeskusten välillä, 20.1.2012 ja
- Sopimusta kirjeenvaihdosta Maanmittauslaitoksen ja Liikenneviraston sekä Elinkeino-, Liikenne- ja ympäristökeskusten kanssa koskien kutsukirjeiden lähettämistä, 22.11.2011.

Asiakirjat toimitetaan maanhankintaportaaliin PDF-formaatissa ja kuvat PDF- tai JPG-formaatissa.

Asiakirjojen dokumentoinnissa noudatetaan:

- Maanmittauslaitoksen tiedonohjausjärjestelmää.

3.1 Toimitushakemus

3.1.1 Sisältö

Toimitushakemus pitää sisällään seuraavat asiat:

- Ylätunniste: Päiväys, maantietoimituksissa alueellisen ELY-keskuksen logo ja asianumero, ratatoimituksissa Liikenneviraston logo ja asianumero
- Otsikko: HAKEMUS/maantietoimitus tai HAKEMUS/ratatoimitus
- Yksilöintitieto: Hankkeen nimi siten kuin se on hyväksytyssä tie- tai rata-suunnitelmassa kirjattu tai muu yksilöintitieto, kun kyse on muusta kuin suunnitelmaan perustuvasta toimituksesta, kunta/kunnat
- Tarkoitus maantietoimituksessa:
  - Korvaustoimitus
    - Rajaamistoimitus
  - Muu korvauksia koskeva maantietoimitus
  - Maantien tai liitännäisalueen lakkauttamista koskeva toimitus
- Tarkoitus ratatoimituksessa:
  - Korvaustoimitus
    - Rajaamistoimitus

- Muu korvauksia koskeva toimitus
- Rautatien tai liitännäisalueen lakkauttamista koskeva toimitus
- Hakijan allekirjoitus, asema hakijaorganisaatiossa ja yhteystiedot:
- Liitteet: Liitteitä kuvaava teksti
- Lisäinformaatio:
  - Korvaustoimituksissa toivomus aikatauluista alkukokouksen ja haltuunottokatselmuksen osalta, jos aikatauluista ei ole etukäteen sovittu.
  - Tilaus väylä- ym. alueiden maastoon merkitsemisestä. (Ks. kohta 3.3)
  - Hakijan edustajien tai asiamiesten yhteystiedot
  - Muut mahdolliset toimitusta palvelevat tiedot

Toimitushakemukseen liitetään seuraavat liitteet:

- Hakemuksen liitteet rakentamishankkeen yhteydessä:
  - hyväksytty tiesuunnitelma/ratasuunnitelma, joka on saanut lainvoiman tai on pantavissa täytäntöön valituksesta huolimatta (MTL 54.1 § ja RataL 44 §)
  - MTL:n 21 §:ssä (parantamissuunnitelmissa suostumuksilla) tai RataL:n 14.2 §:ssä tarkoitettu kirjallinen suostumus taikka RataL:n 47.1§:ssä tarkoitettu hyväksyminen/kirjallinen suostumus (MTL 54.2 §/RataL 44 §)
  - Suunnitelmakartat graafisina ja numeerisina kohtien 2.4.2 ja 2.5.2 mukaisina
  - Tehdyt sopimukset
  - KIVA-aineisto
  - Maanomistajien suostumukset, jos hankkeen toteuttaminen maastossa on aloitettu ennen toimituksen aloittamista tai toimituksessa määrättyä haltuunottoajankohtaa (MTL 56.2 §/RataL 46.2 §).
  - Yleiskartta
  - Tarvittaessa luettelo purettavista rakennuksista, yleiskartta teiden hallinnollisista järjestelyistä, työaikaisten liikennejärjestelyjen periaatekartta, yms.
- Hakemuksen liitteet MTL 74 § ja RataL 65 § mukaisissa toimituksissa (muu korvauksia koskeva toimitus):
  - Selvitys asiasta ja asianosaisista
- Hakemuksen liitteet MTL 75.1 §, RataL 82 tai 83 §:ien mukaisissa toimituksissa (yksitystien tai kadun muuttuminen maantiekseksi, maantien/rautatien tai liitännäisalueen lakkauttaminen):
  - Sijaintikartta tarkoituksenmukaisessa mittakaavassa
  - Lakkauttamista koskeva tie- tai ratasuunnitelma (MTL 89 ja 95 §:t/RataL 20, 79 ja 83 §:t)

- Hakemuksen liitteet MTL 75.2 § mukaisessa toimituksessa (ennestään olevan maantien tiealueen, liitännäisalueen taikka suoja- tai näkemäalueen rajan määrittäminen):
  - Sijaintikartta tarkoituksenmukaisessa mittakaavassa
  - Tiealueen vastaanottopöytäkirja
  - Mahdolliset sopimukset tiealueen kunnostuksista

3.1.2 Toimittaminen

Hakija tallentaa hakemuksen liitteineen hanketta varten nimeämäänsä kansioon maanhankintaportaaliin sekä lähettää hakemuksen sähköpostitse Maanmittauslaitokseen.

3.1.3 Dokumentointi

Pysyvä säilytys Maanmittauslaitoksen arkistossa (hakemus).

Jos liiteasiakirjoilla katsotaan olevan toimituksen kannalla erityistä merkitystä, otetaan ne pöytäkirjan liitteiksi ja arkistoidaan pysyvästi.

3.2 Ilmoitus vireille tulosta

3.2.1 Sisältö

- Liikenneviraston tai ELY-keskuksen asianumero.
- Ylätunniste: Maanmittauslaitoksen logo, ”Ilmoitus”, toimitusnumero, asia-numero, joka on samalla arkistotunnus ja sivunumero.
- Otsikko: Toimitus vireille.
- Tekstisisältö 1: Selvitys hakemuksen vastaanottamisesta ja toimituksen vireilletulosta.
- Kuvaus toimituksesta: Kiinteistö (lunastusyksikkö), joka on määritelty kohdekiinteistöksi.
- Tekstisisältö 2: Toimitusnumero, toimitusinsinööri, selvitys toimituksen alkukokouksen tiedottamisesta, ohje yhteydenotosta ja pyyntö osoitteenmuutoksesta.
- Yhteystiedot: Toimitusinsinööri / Puhelinnumero / Sähköposti
- Alatunniste: www.maanmittauslaitos.fi

3.2.2 Toimittaminen

Toimitusinsinööri tai hänen määräämänsä henkilö tallentaa ilmoituksen maanhankintaportaaliin välittömästi ilmoituksen tehtyä ja ilmoittaa samalla asiasta sähköpostitse hakijaa edustavan toimialueen vastuuhenkilölle. Ratahankkeissa Liikenneviraston kirjaamon kautta.

3.2.3 Dokumentointi

Lunastaja (ELY-keskus tai Liikennevirasto) dokumentoi asiakirjan haluamallaan tavalla. Asiakirjalta ei edellytetä Maanmittauslaitoksessa määräaikaista tai pysyvää säilytystä.

3.3 Haltuunottoaaluksen erillinen tilaus

3.3.1 Sisältö

- Ylätunniste: Päiväys, maantietoimituksissa alueellisen ELY-keskuksen logo ja asianumero, ratatoimituksissa Liikenneviraston logo ja asianumero
- Otsikko: TILAUS
- Yksilöintitieto: Hankkeen nimi siten kuin se on hyväksytyssä tie- tai rata-suunnitelmassa kirjattu, kunta/kunnat
- Tarkoitus: Haltuun otettavien alueiden maastoon merkitseminen
- Ajankohta, jolloin numeerinen mittausaineisto toimitetaan
- Hakijan allekirjoitus, asema hakijaorganisaatiossa ja yhteystiedot
- Lisäinformaatio:
  - Toivomus aikatauluista
  - Tilaajan ja tarvittaessa muidenkin tilaajan edustajien tai asiamiesten yhteystiedot
  - Muut mahdolliset haltuunottoaaluksista palvelevat tiedot

3.3.2 Toimittaminen

Tilaaja lähettää tilauspyynnön sähköpostitse Maanmittauslaitokseen.

3.3.3 Dokumentointi

Jos tilausta tehtäessä on vireillä hanketta koskeva toimitus, niin säilytysaika on kuusi vuotta. Muutoin laskutuksen jälkeen MML ei säilytä tilausta.

3.4 Haltuunottoaalukseluettelo (= luettelo poistettavasta omaisuudesta)

3.4.1 Sisältö

- Kiinteistötunnus, tilan nimi ja tarvittaessa omistaja
- Luettelo poistettavasta omaisuudesta kuvioittain tai paaluväleittäin
- Tarvittaessa kuvat poistettavasta omaisuudesta

Ks. liite 3.

3.4.2 Toimittaminen

Jos haltuunottoaalukseluettelo on konsultin tekemä erillinen asiakirja, niin tilaaja tallentaa sen välittömästi valmistumisen jälkeen maanhankintaportaaliin.

Jos tilaaja on muu kuin toimitusinsinööri, niin hän lähettää luettelon välittömästi sen valmistumisen jälkeen sähköpostitse toimitusinsinöörille.

Jos haltuunotto luettelon laatii toimitusinsinööri tai hänen määräämänsä, niin tekijä tallentaa sen välittömästi valmistumisen jälkeen maanhankintaportaaliin ja ilmoittaa sähköpostitse asiasta hakijan asiamiehelle tai edustajalle.

3.4.3 Dokumentointi

Pysyvä säilytys Maanmittauslaitoksen arkistossa joko osana pöytäkirjaa tai sähköisenä pöytäkirjan liiteasiakirjana.

3.5 Kokouskutsu

3.5.1 Sisältö

- MML:n SULKA-välineellä laadittu asiakirja
- Ylätunniste: Maanmittauslaitoksen logo, ”Kutsu”, toimitusnumero, diarinumero, joka on samalla arkistotunnus ja sivunumero.
- Otsikko: Maanmittaustoimitus, maantietoimitus/ratatoimitus.
- Kohde: Hankkeen nimi, siten kuin se on tie- tai ratasuunnitelmassa kirjattu ja kunta/kunnat, jossa hanke on vireillä
- Kokous: Kokouksen päivämäärä ja alkamisaika
- Paikka: Kokouspaikka ja osoite
- Arvioitu kesto
- Hakija
- Toimituksen tarkoitus: Selvitys siitä, mistä toimituksessa on kysymys
- Kokouksen tarkoitus: Selvitys kokouksessa käsiteltävistä asioista
- Huomioitavaa: Kehotus maanomistajille ilmoittaa tiedossaan olevat erityisten oikeuksien haltijat ja huomautus, ettei asianosaisen poissaolo estä toimituksen suorittamista, yms.
- Yhteystiedot: Toimitusinsinööri / Puhelinnumero / Sähköposti (Tuodaan toimitukselta, on muutettavissa)
- Liitteet: Liitettä kuvaava teksti
- Alatunniste: www.maanmittauslaitos.fi

3.5.2 Toimittaminen

Mikäli hakija on Liikennevirasto, kokouskutsu toimitetaan viraston kirjaamoon sähköpostilla tai mikäli hakija on alueellisen ELY-keskuksen Liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualue, kokouskutsu toimitetaan alueellisen ELY-keskuksen kirjaamoon sähköpostilla.

Lisäksi toimitusinsinööri tai hänen määräämänsä tallentaa kutsun maanhankintaporttialtiin ja lähettää kutsun hakijan asiamiehelle tai edustajalla sähköpostilla samalla kertaa kun maanomistajakutsutkin lähetetään.

3.5.3 Dokumentointi

Pysyvä säilytys Maanmittauslaitoksen arkistossa.

3.6 Valtakirja tai valtuutus työjärjestyksen otteella

3.6.1 Sisältö (valtakirja)

- Ylätunniste: Päiväys, maantietoimituksissa alueellisen ELY-keskuksen logo ja diaarinumero, ratatoimituksissa Liikenneviraston logo ja asianumero
- Otsikko: Valtakirja
- Yksilöintitieto: Hankkeen nimi siten kuin se on hyväksytyssä tie- tai rata-suunnitelmassa kirjattu, kunta/kunnat tai yleisvaltuutus
- Valtuutettu
- Päiväys
- Valtuuttajan allekirjoitus, asema hakijaorganisaatiossa ja yhteystiedot

3.6.2 Toimittaminen

Valtakirjaa ei vaadita asiamieheltä, joka vakiintuneesti on edustanut toimituksissa tien- tai radanpitäjää.

Muutoin alkuperäinen valtakirja tai työjärjestyksen ote on esitettävä toimituksen alkukokouksessa tai siinä kokouksessa, jossa hän edustaa hakijaa ensimmäisen kerran ja kaksoiskappale valtakirjasta on jätettävä kokouksessa toimitusinsinöörille.

3.6.3 Dokumentointi

Valtuutus selostetaan pöytäkirjassa. Valtakirjoja ei arkistoida.

3.7 Ennakkokorvaukset ja Maksatusluettelo ennakoista

3.7.1 Sisältö

- Otsikko: Ennakkokorvaukset/Maksatusluettelo ennakoista
- Tunnistetiedot: Maanmittauslaitoksen logo, Maanmittauslaitos tekstinä, päätöksenantopäivämäärä, toimitusnumero, arkistotunnus, asiakirjan sivunumero (ylätunniste)
- Kiinteistötunnus, kiinteistön nimi, kunta, omistaja
- Omistaja, osoite, omistusoikeusnäyttö, omistusosuusluku
- Toimituksen kohde: (Tien nimi ja numero) tai (Rautatiealueen nimi ja numero)
- Haltuunottopäivä
- Kohteen kuvaus = haltuunottotiedot (Ennakkokorvaukset)

- Korvauksen saajat, haltuunottotiedot maksettavat ennakkokorvaukset, koron alkamispäivä (Maksatusluettelo ennakoista)
- Pinta-alat ja arvot kuvioittain, korvaukset yhteensä, ennakkokorvaustiedot (Ennakkokorvaukset)
- Koron alkamispäivämäärä (pöytäkirja)
- Ilmoitus korvausten tallettamisesta (pöytäkirja, ennakkokorvaukset)

3.7.2 Toimittaminen

Toimitusinsinööri tai hänen määräämänsä tallentaa Ennakkokorvaukset-asiakirjan maanhankintaportaaliin tekee ennakkokorvausten siirron MML:n tietojärjestelmistä hakijan tietojärjestelmiin ja lähettää paperitulosteena Maksatusluettelon ennakkokorvauksista postin välityksellä hakijan maksatuksesta vastaavalle henkilölle välittömästi ennakkokorvauspäätösten antamisen jälkeen sekä ilmoittaa asiasta sähköpostitse hakijan ilmoittaman jakelulistan henkilöille.

3.7.3 Dokumentointi

Pöytäkirja ja toimituskirja. Kirjattuna pysyvä säilytys.

Säilytys rekisteröinnin jälkeen kuusi vuotta, Maanmittauslaitoksen sähköinen arkisto.

3.8 Rajankäyntiselitelmä

3.8.1 Sisältö

- JAKO -asiakirja
- Kiinteistöt/Rekisteriyksiköt, kiinteistötunnukset ja kiinteistöjen/rekisteriyksiköiden nimet
- Rajankäynnin peruste (rajamerkki maastossa, nautinta, muu) ja asiakirjan arkistonumero (säilytysnumero)
- Rajamerkkiväli ja pituus
- Vanhan (entisen) pyykin n:o
- Uuden pyykin n:o ja rakenne
- Siirretyn rajamerkin etäisyys
- Huomautuksia (kohtaan voi kirjoittaa vapaamuotoista tekstiä)

3.8.2 Toimittaminen

Toimitusinsinööri tai hänen määräämänsä tallentaa selitelmän maanhankintaportaaliin välittömästi sen kokouksen jälkeen, jossa rajankäynnit vahvistetaan ja ilmoittaa tallentamisesta hakijan asiamiehelle tai edustajalla sähköpostilla.

3.8.3 Dokumentointi

Pöytäkirja tai erillinen rajankäyntiselitelmä, toimituskartta. Rekisteröinnin jälkeen pysyvä säilytys Maanmittauslaitoksen arkistossa.

Merkinnät kiinteistörekisterissä ja kiinteistörekisterikartassa.

3.9 Rajamerkkiluettelo (= koordinaattiluettelo)

3.9.1 Sisältö

- Otsikko: Rajamerkkiluettelo
- Tunnistetiedot: Maanmittauslaitoksen logo, Maanmittauslaitos tekstinä, toimitusnumero, arkistotunnus, asiakirjan sivunumero (ylätunniste)
- Rajapyykin, paalun tai rajapisteen n:o
- N- ja E-koordinaatit ETRS/GKn-järjestelmässä
- Sijaintitarkkuus
- Rajapisteen laji (yksipaaluinen, putki, pultti, viisikivinen, ym.).
- Merkintä, onko rajamerkki toimituksessa rakennettu

3.9.2 Toimittaminen

Toimitusinsinööri tai hänen määräämänsä henkilö tallentaa erillisen luettelon tai jos se on osa toimituskarttaa, niin kartan välittömästi toimituksen loppukokouksen jälkeen maanhankintaportaaliin ja ilmoittaa asiasta sähköpostitse hakijan ilmoittaman jakelulistan henkilöille.

3.9.3 Dokumentointi

Toimituskartta tai sen liite.

Rekisteröinnin jälkeen pysyvä säilytys Maanmittauslaitoksen arkistossa.

3.10 Melunmittauspöytäkirja

Melunmittauspöytäkirjan ohella samaa sisältöä sovelletaan myös tärinämittauspöytäkirjassa sekä muissa vastaavissa immissiohaittamittauksissa.

3.10.1 Sisältö

- Otsikko: Liikennemelun mittauspöytäkirja
- Mittaaja
- Läsnäolijat
- Kalibrointilukema
- Mittarin asetukset
- Mittauspisteen määrittely
- Tie- ja rataolosuhteet
- Sääolot
- Mittaustulokset

- Muut havainnot

3.10.2 Toimittaminen

Jos mittauspöytäkirja on konsultin tekemä asiakirja, niin tilaaja tallentaa sen välittömästi valmistumisen jälkeen maanhankintaportaaliin.

Jos tilaaja on muu kuin toimitusinsinööri, niin hän lähettää pöytäkirjan välittömästi sen valmistumisen jälkeen sähköpostitse toimitusinsinöörille.

Jos mittauspöytäkirjan laatii toimitusinsinööri tai hänen määräämänsä, niin tekijä tallentaa sen välittömästi valmistumisen jälkeen maanhankintaportaaliin ja ilmoittaa sähköpostitse asiasta hakijan asiamiehelle tai edustajalle.

Jos hakijan asiamies tai edustaja haluaa saada tietoja keskeneräisestä pöytäkirjasta (hanketta edeltävistä mittauksista) lähettää toimitusinsinööri tai hänen määräämänsä mittaustulokset sähköpostilla niitä pyytäneelle.

3.10.3 Dokumentointi

Säilytys rekisteröinnin jälkeen kuusi vuotta sähköisenä.

3.11 Korvausvaatimus ja vastine

3.11.1 Sisältö

Korvausvaatimus ja vastineet ovat vapaamuotoisia. Toivomus kuitenkin on, että vaatimus ja vastine sisältävät toimituksen tunnistetiedot, yhteystiedot, kiinteistötiedot ja eriteltyt vaatimukset ja vastaukset perusteluineen ja euromäärineen sekä allekirjoituksen.

3.11.2 Toimittaminen

Kirjallinen korvausvaatimus voidaan lähettää toimitusinsinöörille postin välityksellä, sähköpostina tai sähköpostin liitetiedostona. Toimitusinsinööri tai hänen määräämänsä tallentaa vaatimuksen maanhankintaportaaliin välittömästi vaatimusten tekoajan umpeuduttua ja ilmoittaa sähköpostitse asiasta hakijan asiamiehelle tai edustajalle.

Jos korvausvaatimus tehdään suullisesti toimituskokouksessa, kirjaa toimitusinsinöörin pöytäkirjaan ja tallentaa pöytäkirjan maanhankintaportaaliin ja ilmoittaa sähköpostitse asiasta hakijan asiamiehelle tai edustajalle.

Hakijan asiamies tai edustaja puolestaan tallentaa vastineen maanhankintaportaaliin ja ilmoittaa sähköpostitse asiasta toimitusinsinöörille.

Mikäli hakija ei anna vastinetta, hakijan asiamies tai edustaja ilmoittaa siitäkin sähköpostitse toimitusinsinöörille.

3.11.3 Dokumentointi

Pöytäkirja, toimituskirja tai vaatimus- ja vastinekirjelmä.

Rekisteröinnin jälkeen pysyvä säilytys Maanmittauslaitoksen arkistossa, ellei kirjelmien sisältöä ole selostettu pöytäkirjassa tai toimituskirjassa.

3.12 Kauppahintaselvitykset ja hintamallit

3.12.1 Sisältö

Kauppahintaselvitys:

- Hakuehdot
- Tuloste haetuista kiinteistönluovutuksista
- Kauppahintarekisterin tilastotiedot
- Kauppahintojen analyysi

Hintamalli:

- hintamalli
- perustiedot hintamallista
  - mitä malli selittää (yksikkö-/kokonaishinnan logaritmia, yksikkö-/kokonaishintaa)
  - mitä muotoa muuttujat ovat (jatkuvia muuttujia, dummy-muuttujia, luokkamuuttujia)
  - mihin muotoon muuttujat ovat koodattu (muunnokset, esim. logaritmit)
- perustiedot hintamallin taustalla olevasta aineistosta: (kauppojen lukumäärä, aluerajaus, kiinteistötyyppirajaus, muut rajaukset)
- perustiedot hintamallin luotettavuudesta: (mallin sovitettu selitysaste, yksittäisten muuttujien luotettavuus eli ns. p-luvut)

3.12.2 Toimittaminen

Toimitusinsinööri tai hänen määräämänsä henkilö tallettaa maanhankintaportaaliin vain erikseen pyydettyä.

3.12.3 Dokumentointi

Pöytäkirja ja toimituskirja, kauppahintarekisterin tulosteet. Säilytys rekisteröinnin jälkeen kuusi vuotta sähköisenä.

3.13 Korvaukset ja summatiedot sekä maksatusluettelo

Korvaukset ja summatiedot-asiakirja on toimituskirjan osa, josta ilmenee kaikki kiinteistönmuodostamiseen liittyvät asiat ja korvaukset. Maksatusluettelo-asiakirja on myös toimituskirjan osa, johon tietojärjestelmä on koontanut yhteenvedon maksettavista korvauksista ja josta ilmenee myös korvauksensaajan tilitiedot.

3.13.1 Sisältö

Korvaukset ja Summatiedot:

- Otsikko: Korvaukset ja summatiedot
- Tunnistetiedot: Maanmittauslaitoksen logo, Maanmittauslaitos tekstinä, päätöksenantopäivämäärä, toimitusnumero, arkistotunnus, asiakirjan sivunumero (ylätunniste)
- Kiinteistötunnus, kiinteistön nimi, kunta, omistaja
- Omistaja, osoite, omistusoikeusnäyttö, omistusosuusluku

- Toimituksen kohde: (Tien nimi ja numero) tai (Rautatiealueen nimi ja numero)
- Haltuunottopäivä
- Karttalehtinumero
- Toimituslaji, luovuttajayksikkö ja saajayksikkö
- Korvaukset korvauslajeittain: Kuvioittain määrä, yksikköhinta, mahdollinen kerroin ja korvaus sekä pinta-alat ja korvaukset yhteensä
- Summatiedot maankäyttölajeittain (pinta-ala, korvaus)
- Summatiedot korvauslajeittain: kohteen-, haitan- ja vahingonkorvaus, edunvalvontakulukorvaus
- Summatiedot lunastuslajeittain (pinta-ala)
- Maksettavat korvaukset korvauslajeittain: Koron alkamispäivä, kokonaiskorvaus, ennakot, maksamatta oleva osa, indeksikerroin, loppukorvaus ja yhteensä
- Korvaukset yhteensä
- Korvauksen saajat (nimi, osoite, osuusluku, maksuyhteystieto).

Entinen maantie, entinen rautatie ja lakkautettu liitännäisalue:

- Lunastuslaji
- Luovuttaja
- Saaja
- Arvokohteen (kuvion) n:o
- Tiluslaji

Tilusjärjestely:

- Luovuttaja
- Saaja
- Arvokohteen (kuvion) n:o
- Tiluslaji
- Pinta-ala
- Kerroin
- Korvaus

Laskuojat:

- Käyttöoikeuslaji
- Oikeutettu kiinteistö (Tie/Rata)

- Rasitetut kiinteistöt
- Arvokohteen (kuvion) n:o
- Tiluslaji
- Pinta-ala
- Korvaus

Suoja- ja näkemäalueet:

- Käyttöoikeuslaji
- Oikeutettu kiinteistö (Tie/Rata)
- Rasitetut kiinteistöt
- Pinta-ala
- Korvaus

Tie- tai rataoikeus:

- Käyttöoikeuslaji
- Oikeutettu kiinteistö (Tie/Rata)
- Rasitetut kiinteistöt
- Pinta-ala
- Korvaus

Maksatusluettelo:

- Otsikko: Maksatusluettelo
- Tunnistetiedot: Maanmittauslaitoksen logo, Maanmittauslaitos tekstinä, päätöksenantopäivämäärä, toimitusnumero, arkistotunnus, asiakirjan sivunumero (ylätunniste)
- Kiinteistötunnus, kiinteistön nimi, kunta
- Omistaja
- Toimituksen kohde: Tien nimi ja numero tai Rautatiealueen nimi ja numero
- Haltuunottopäivä
- Maksettavat korvaukset korvauslajeittain: Koron alkamispäivä, kokonaiskorvaus, ennakot, maksamatta oleva osa, indeksikerroin, loppukorvaus ja yhteensä
- Maksettavat korvaukset yhteensä
- Korvauksen saajat (nimi, osoite, osuusluku, maksuyhteystieto)

3.13.2 Toimittaminen

Toimitusinsinööri tai hänen määräämänsä tallentaa Korvaukset ja summatiedot asiakirjan maanhankintaportaaliiin, tekee korvausten siirron MML:n tietojärjestelmistä hakijan tietojärjestelmiin ja lähettää paperitulosteena Maksatusluettelon postin välityksellä hakijan maksatuksesta vastaavalle henkilölle välittömästi korvauspäätösten antamisen jälkeen sekä ilmoittaa asiasta sähköpostitse hakijan ilmoittaman jakelulistan henkilöille.

3.13.3 Dokumentointi

Pöytäkirja ja toimituskirja sekä kohtien 3.14.2 - 3.14.6 osilta myös toimituskartta.

Korvaukset ja summatiedot asiakirjaa ei arkistoida eikä tarvitse erikseen säilyttää. Asiakirja muutetaan ennen rekisteröintiä Korvaukset (arkisto) -nimiseksi asiakirjaksi, joka ei sisällä osoitetietoja, omistusoikeusnäyttötietoja, omistusosuuslukutietoja, mitään summatietoja eikä korvauksen saajatietoja.

Rekisteröinnin jälkeen pysyvä säilytys Maanmittauslaitoksen arkistossa (Korvaukset (arkisto) nimisenä asiakirjana).

Säilytys rekisteröinnin jälkeen kuusi vuotta, Maanmittauslaitoksen sähköinen arkisto (Maksatusluettelo).

3.14 Tilasto

3.14.1 Sisältö

- Otsikko: Tilasto maantie-/ratatoimituksen korvauksista
- Tunnistetiedot: Maanmittauslaitoksen logo, Maanmittauslaitos tekstinä, päätöksenantopäivämäärä, toimitusnumero, arkistotunnus, asiakirjan sivunumero (ylätunniste)
- Toimituksen kohde: Tien nimi ja numero tai Rautatiealueen nimi ja numero
- Toimitusinsinööri
- Rekisteriosoite
- Haltuunottopäivä
- Kohdekiinteistöjen (yksiköiden) lukumäärä
- Arvot korvauslajeittain erikseen ja yhteensä
- Arvot lunastuslajeittain erikseen ja yhteensä
- Maininta, ettei korvaussummissa ole huomioitu indeksikerrointa
- Indeksierroin

3.14.2 Toimittaminen

Toimitusinsinööri tai hänen määräämänsä tallentaa asiakirjan maanhankintaportaaliiin välittömästi korvauspäätösten antamisen jälkeen sekä ilmoittaa asiasta sähköpostitse hakijan ilmoittaman jakelulistan henkilöille.

3.14.3 Dokumentointi

Asiakirja sisältää tilastotietoa lunastajaa varten, joka dokumentoi sen haluamallaan tavalla.

Asiakirjalta ei edellytetä Maanmittauslaitoksessa määräaikaista tai pysyvää säilytystä.

3.15 Pöytäkirja ja valitusosoitus

3.15.1 Sisältö

Pöytäkirja:

- Otsikko: Pöytäkirja
- Tunnistetiedot: Maanmittauslaitoksen logo, Maanmittauslaitos tekstinä, toimitusnumero, arkistotunnus, asiakirjan sivunumero
- Toimituslaji
- Toimituksen kohde, aika, paikka, lunastustoimikunta ja läsnäolijat
- Selostus toimituksen vireilletulosta
- Selostus toimituksen tiedottamisesta
- Laillisuuden toteaminen
- Toimituksen vaiheet
- Vaatimukset (ellei erillinen asiakirja)
- Lausumien sisältö
- Sopimukset
- Lunastustoimikunnan ratkaisut ja päätökset perusteluineen (ellei muussa asiakirjassa)
- Otteiden lähettäminen lunastajalle ja muille asianosaisille
- Muutoksenhakumahdollisuuden selvittäminen
- Toimitusinsinöörin sähköinen allekirjoitus
- Otteiden lähettäminen lunastajalle ja muille asianosaisille

Valitusosoitus:

- Otsikko: Valitusosoitus
- Tunnistetiedot: Maanmittauslaitoksen logo, Maanmittauslaitos tekstinä, toimitusnumero, arkistotunnus, asiakirjan (pöytäkirjan) sivunumero
- Toimituksen lopettamispäivä, toimituslaji, toimituksen kohde, kunta
- Valituksen käsittelevä viranomainen
- Viimeinen muutoksenhakupäivä

- Selvitys valitusmenettelystä
- Muutoksenhakukirjelmän sisältö ja liitteet
- Selvitys määräajan pidentämisestä
- Käräjäoikeuden yhteystiedot
- Muita tietoja
- Toimitusinsinöörin nimi

3.15.2 Toimittaminen

Valitusosoitus on osa pöytäkirjaa. Toimitusinsinööri tai hänen määräämänsä tallentaa pöytäkirjan maanhankintaportaaliin välittömästi sen valmistuttua (viimeistään kahden viikon kuluessa kokouksesta, minkä kokouksen pöytäkirjasta on kyse) sekä ilmoittaa asiasta sähköpostitse hakijan ilmoittaman jakelulistan henkilöille.

Jos toimitus on muuttunut oikeusasteissa, laaditaan täydennyspöytäkirja, joka tallennetaan ja josta ilmoitetaan edellä todetulla tavalla.

3.15.3 Dokumentointi

Rekisteröinnin jälkeen pysyvä säilytys Maanmittauslaitoksen arkistossa.

3.16 Toimituskartta

3.16.1 Sisältö

- Otsikko: Toimituskartta
- Kiinteistöjen nimet ja rekisterinumerot
- Kiinteistörajat
- Vanhan ja uuden tie- tai rautatiealueen raja, tie- tai rautatiealueen paalut
- Suoja- ja näkemäalueiden rajat
- Suoja- ja näkemäalueet käyttöoikeusyksikköinä
- Rakennukset ja rakenteet suoja-alueella
- Omistusoikeudella lunastettavat alueet
- Erilliset liitännäisalueet käyttöoikeusyksikköinä
- Vanhat ja uudet rajamerkit
- Rajankäynnit rajamittoineen ja rajamerkinsiirrot siirtomittoineen
- Arvokohteet (kuviot), arvokohteiden rajat, numerot ja tiluslajit, rakennukset, kaivot
- Liittymät
- Entiset tie- ja rautatie-alueet

- Tilusjärjestelyt
- Yksityistieoikeudet, käyttöoikeusyksiköt, tieoikeudensaajien rekisterinumerot, yksityisteiden nimet
- Veden johtamisoikeudet, laskuojien käyttöoikeusyksiköt
- Kaavan liikennealueen raja (LT, LR)
- Sillat ja tunnelit käyttöoikeusyksiköinä
- Suunnitelmassa esitetty tien tai radan mittalinja
- Mittakaava
- Kartan otsikkotiedot: Maanmittauslaitoksen logo, Maanmittauslaitos tekstinä, toimitusnumero, toimitusinsinööri, arkistotunnus, karttaosan numero
- Toimenpideselitelämä, josta ilmenee mm. ne kiinteistöt, joita rajankäynnit, perustetut käyttöoikeusyksiköt, muut toimenpiteet ja lunastaminen koskevat
- Karttalehtijako

3.16.2 Toimittaminen

Toimitusinsinööri tai hänen määräämänsä tallentaa kartan maanhankintaportaaliin välittömästi asiakirjan valmistuttua (viimeistään kahden viikon kuluessa toimituksen loppukokouksesta) sekä ilmoittaa asiasta sähköpostitse hakijan ilmoittaman jakelulistan henkilöille.

Jos toimitus on muuttunut oikeusasteissa siten, että karttaa on täydennettävä tai korjattava, tallennetaan uusi kartta ja ilmoitetaan siitä edellä todetulla tavalla.

Erikseen pyydettyä toimitusinsinööri tai hänen määräämänsä henkilö tallentaa keskeneräisen toimituskartan maastotöiden jälkeen maanhankintaportaaliin.

3.16.3 Dokumentointi

Rekisteröinnin jälkeen pysyvä säilytys Maanmittauslaitoksen arkistossa.

3.17 Luettelo tie- tai rata-alueelle korvaamatta jääneestä omaisuudesta

3.17.1 Sisältö

- Kiinteistötunnus, tilan nimi
- Luettelo korvaamatta jääneestä omaisuudesta kuvioittain tai paaluväleittäin
- Tarvittaessa kuvat korvaamatta jääneestä omaisuudesta

3.17.2 Toimittaminen

Toimitusinsinööri tai hänen määräämänsä tallentaa luettelon maanhankintaporttaaliin, mikäli luettelo ei ilmene pöytäkirjasta ja ilmoittaa sähköpostitse asiasta hakijan asiamiehelle tai edustajalle.

3.17.3 Dokumentointi

Pysyvä säilytys Maanmittauslaitoksen arkistossa joko osana pöytäkirjaa tai pöytäkirjan liiteasiakirjana.

3.18 Tilitietolomake ja -valtakirja (= valmis asiakirja)

3.18.1 Sisältö

- Ylätunniste: Maanmittauslaitoksen logo, ”Tilitietolomake”.
- Otsikko 1: Kysely korvausten maksamista varten
- Maksuosoitetiedot
  - Kiinteistön nimi ja kiinteistötunnus
  - Kunta
  - Maksun saaja (omistajat tai korvauksen nostamiseen valtuutettu
  - Postiosoite
  - Puhelinnumero (virka-aikana)
  - Tilinumero
  - Tilin haltija
  - Päiväys
  - Maksun saajan allekirjoitus
- Otsikko 2: Valtakirja
- Valtuutus korvausten nostamista varten
- Päiväys
- Tilaosakkaan/-osakkaiden allekirjoitus (ja nimen/nimien selvennys)

3.18.2 Toimittaminen

Toimitusinsinööri tai hänen määräämänsä henkilö lähettää tilikyselylomakkeen asianosaisille korvauksensaajille loppukokouksen kokouskutsun yhteydessä.

Toimitusinsinööri tai hänen määräämänsä lähettää palautetut ja täytetyt alkuperäislo-makkeet postin välityksellä hakijan maksatuksesta vastaavalle henkilölle samassa kir-jeessä maksatusluettelon kanssa sekä ilmoittaa asiasta sähköpostitse hakijan ilmoitta-man jakelulistan henkilöille.

3.18.3 Dokumentointi

Lunastaja dokumentoi asiakirjan haluamallaan tavalla.

3.19 Rasiustodistus

3.19.1 Sisältö

- Tuloste kiinteistötietojärjestelmästä

3.19.2 Toimittaminen

Mikäli korvauksia on määrätty tallettavaksi, lähettää toimitusinsinööri tai hänen määräämänsä henkilö asiakirjan postin välityksellä hakijan maksatuksesta vastaavalle

henkilölle samassa kirjeessä maksatusluettelon kanssa sekä ilmoittaa asiasta sähköpostitse hakijan ilmoittaman jakelulistan henkilöille.

3.19.3 Dokumentointi

Lunastaja dokumentoi asiakirjan haluamallaan tavalla.

Asiakirjalta ei edellytetä Maanmittauslaitoksessa määräaikaista tai pysyvää säilytystä.

3.20 Valitukset maa- ja vesilainsäädännön alalla

3.20.1 Sisältö

- Valitusosoituksessa vaadittavat tiedot
- Muutoin vapaamuotoinen

3.20.2 Toimittaminen

Toimitusinsinööri tai hänen määräämänsä tallentaa valituskirjelmän liitteineen maanhankintaportaaliin välittömästi valitusajan umpeuduttua.

3.20.3 Dokumentointi

Lunastaja dokumentoi asiakirjan haluamallaan tavalla.

Asiakirjalta ei edellytetä Maanmittauslaitoksessa määräaikaista tai pysyvää säilytystä.

3.21 Ilmoitus toimituksen kiinteistörekisteriin merkitsemisestä

3.21.1 Sisältö

- Ylätunniste: Maanmittauslaitoksen logo, ”Ilmoitus”, toimitusnumero, diari-numero, joka on samalla arkistotunnus ja sivunumero.
- Otsikko: Toimituksen merkitseminen kiinteistörekisteriin.
- Tekstisisältö: Toimitusinsinööri xxxx xxxxx on merkinnyt (päivämäärä) kiinteistörekisteriin toimituksen n:o xxxx-xxxxxx.
- Yhteystiedot: Toimitusinsinööri / Puhelinnumero / Sähköposti
- Alatunniste: www.maanmittauslaitos.fi

3.21.2 Toimittaminen

Toimitusinsinööri tai hänen määräämänsä henkilö tallentaa ilmoituksen maanhankintaportaaliin välittömästi ilmoituksen tehtyään (viimeistään kahden viikon kuluessa rekisteröinnistä) ja ilmoittaa samalla asiasta sähköpostitse hakijaa edustavan toimialueen vastuuhenkilölle. Ratahankkeissa ilmoitus tallennuksesta tehdään Liikenneviraston kirjaamoon.

3.21.3 Dokumentointi

Rekisteröinti-ilmoituksen lähettäminen diarioituu automaattisesti MML:n JAKODiaariin.

Lunastaja dokumentoi asiakirjan haluamallaan tavalla.

Asiakirjalta ei edellytetä Maanmittauslaitoksessa määräaikaista tai pysyvää säilytystä.

Aineistoa

Verkosta löytyvä kirjallisuus, toimintaohjeet ja suositukset

Maanmittauslaitos (2016a). Arviointi ja korvaukset 2015. Jatkuvassa ajantasallapidossa olevan Maanmittauslaitoksen suositus. <http://www.maanmittauslaitos.fi/kiinteistot/maanmittaustoimitukset/arviointi-korvaustiedot>

Maanmittauslaitos (2016b). Toimitusmenettelyn käsikirja (TMK). Jatkuvassa ajantasallapidossa oleva Maanmittauslaitoksen keskushallinnon suositus. <http://www.maanmittauslaitos.fi/toimitusmenettelynkasikirja>.

Maanmittauslaitos (2015c). Ohjeet kiinteistörekisterin pitämisestä. Maanmittauslaitoksen 27.2.2014 antama ohje. <http://www.maanmittauslaitos.fi/ohjeet-kiinteistorekisterin-pitamisesta>

Maanmittauslaitos (2015d). Käsikirja yksityisteiden tienpidon osittelusta. Maanmittauslaitoksen julkaisuja nro 92, 6. painos (2016). <http://www.maanmittauslaitos.fi/node/8040>

Liikennevirasto (2011). Maastotietojen hankinta - Toimintaohjeet. Liikenneviraston ojeita 23/2011. http://www2.liikennevirasto.fi/julkaisut/pdf3/lo_2011-23_maastotietojen_hankinta_web.pdf.

Tiehallinto (2007). Yleissuunnittelu - Sisältö ja esitystapa. Liikenneviraston ohje TIEH 2100043-07 <http://alk.tiehallinto.fi/thohje/pdf/2100043-v-07-yleissuunnittelu.pdf>

Liikennevirasto (2010). Yleissuunnittelu - Toimintaohjeet. Liikenneviraston ohje 19/2010. Internet: http://www2.liikennevirasto.fi/julkaisut/pdf3/lo_2010-19_yleissuunnittelu_toimintaohjeet_web.pdf.

Liikennevirasto (2009). Tiesuunnitelmavaiheen asiakirjat - Sisältö ja esitystapa. Liikenneviraston ohje TIEH 210060-09. http://alk.tiehallinto.fi/thohje/pdf/2100060-v-09-tiesuunnitelmavaiheen_asiakirjat.pdf.

Liikennevirasto (2010). Tiesuunnitelma - Toimintaohjeet. Liikenneviraston ohje 20/2010. http://www2.liikennevirasto.fi/julkaisut/pdf3/lo_2010-20_tiesuunnitelma_toimintaohjeet_web.pdf

Yleiset inframallivaatimukset YIV (2015). Osa 2, Yleiset mallinnusvaatimukset. http://infrabim.fi/yiv-2015/YIV2015_Mallinnusohjeet_OSA2_Yleiset_Vaatimukset_V_1_o.pdf

Tiehallinto (2004). Tietoa tiensuunnitteluun nro 80, Tiealuepaalu, Metallikärkinen muoviputkimerkki. <http://alk.tiehallinto.fi/thohje/ttiens/tts80rajamerkki.pdf>.

Ratahallintokeskus (2008). Radan suunnitteluohje. Ratahallintokeskuksen julkaisuja B20. http://www2.liikennevirasto.fi/julkaisut/pdf4/rhk_b20_radan_suunnitteluohje.pdf. (Huom. Ohje on jo monelta osin vanhentunut.)

Ratahallintokeskus (2007). Ratatekniset piirustusohjeet. Ratahallintokeskuksen julkaisuja B18. http://www2.liikennevirasto.fi/julkaisut/pdf4/rhk_b18_ratatekniset_piirustusohjeet.pdf.

Liikennevirasto (2012). Suunnitelmatiedon hallinta - Toimintaohje. Liikenneviraston ohje 23/2012. http://www2.liikennevirasto.fi/julkaisut/pdf3/lo_2012-23_suunnitelmatiedon_hallinta_web.pdf

Liikennevirasto (2013). Tien rakennussuunnitelma - sisältö ja esitystapa. Liikenneviraston ohje 44/2013. http://www2.liikennevirasto.fi/julkaisut/pdf3/lo_2013-44_tien_rakennussuunnitelma_web.pdf

Liikennevirasto (2013). Tien rakennussuunnitelma - Toimintaohje. Liikenneviraston ohje 45/2013. http://www2.liikennevirasto.fi/julkaisut/pdf3/lo_2013-45_tien_rakennussuunnitelma_web.pdf

Lait ja asetukset ja viranomaispäätökset

Asetus maanteistä (MTA) 924/2005.

Asetus radoista 962/2007

Henkilötietolaki 523/1999

Kiinteistönmuodostamisasetus (KMA) 1189/1996.

Kiinteistönmuodostamislaki (KML) 554/1995.

Laki kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastamisesta (LunL) 603/1977.

Laki yksityisistä teistä (YksTL) 358/1962.

Maanmittauslaitoksen normi 59N/97. Määräykset mittausten tarkkuudesta, rajamerkeistä ja karttamerkeistä kiinteistötoimituksissa. Kumoamatta olevat osat: kohta 1.3, luvut 4 ja 5 sekä liitteet 1-4. (Ks. kohta 3.15.1) Määräys mittausten tarkkuudesta ja rajamerkeistä kiinteistötoimituksissa, MML 2011 ja Toimituksen maastotöiden laatumalli, MML 2011.

Maanmittauslaitoksen päätös MML/3/012/2004. Määräykset mittausten tarkkuudesta ja rajamerkeistä kiinteistötoimituksissa.

Maantielaki (MTL) 503/2005.

Määräys mittausten tarkkuudesta ja rajamerkeistä kiinteistötoimituksissa, MML 2011 ja Toimituksen maastotöiden laatumalli, MML 2011.

Ratalaki (RataL) 110/2007.

Valtioneuvoston päätös melutason yleisistä ohjearvoista (Vnp 993/92), Melunmittausohjeet (Arviointi ja korvaukset -tietovarasto).

Liite 1: Haltuunottokatselmusta varten kirjattava omaisuus

VILJELTY MAA:

- avo-oja/salaoja/ojaton, sängellä, kesanto, viljelemätön, sadonvara, kynnös, viljelykasvi, nurmen ikä

METSÄMAA:

- Kasvupaikkatyyppi tai metsätyyppi: Lh, Lmk, Tuok, Khk, ym
- Keskenkasvuinen metsä tai taimikko: Puulaji, puulajijakauma karkeasti prosentteina, ikä, tiheys
- Lunastettava puusto (tarvittaessa ulkopuolinen lausunto)

KITU- JA JOUTOMAA:

- Tie, oja, johtoaukea ym.

RAKENNUSMAA:

- Omakotitontti, lomatontti, talouskeskus, liiketontti, teollisuustontti, talousrakennuksen tontti ym.
- Nurmikko, hiekoitus, asfaltti, laatoitus, luonnontilainen ym., m2
- Rakennusmaa luokitellaan hoitotason mukaan neljään luokkaan: I – IV
- Alle 2 ha:n rakennuspaikat kirjataan yleensä kokonaan rakennusmaaksi, ei osin pelloksi, metsäksi ja tontiksi.

MUUT ERITYISMAAT:

- Soranottoalue: Maa-ainesmäärä (maastoprofiili) haltuunottohetkellä, aineksen laatu (tarvittaessa ulkopuolinen lausunto)
- Puisto, pysäköintialue, varastoalue, hautausmaa, urheilukenttä ym.

ERITYISEEN HOITOON OTETTU KASVILLISUUS:

- Luokitus hoitotason mukaan, jos eri kuin pihan
- Pensasaita: Laji, leikattu/vapaasti kasvava, korkeus, pituus
- Pihapuut: Laji, rungon halkaisija rinnankorkeudelta, monihaaraiset, haarojen lukumäärä ja halkaisija karkeasti.
- Hoitamaton suojapuusto: Laji, lukumäärä
- Pensaat, köynnöskasvit ja alppiruusut: Laji, taimi/puolikasv./ täysikasv., kpl
- Ruusut: Laji, kpl

- Monivuotiset kukat: Laji, kpl tai m2
- Hedelmäpuut: Laji, kpl, ikä: 1,2,3,4,5,6-20, yli 20v
- Marjapensaat: Laji, kpl ikä: 1,2,3,4,5, 6-10, yli 10v.
- Vadelma: kasvuston rivimetrit tai m2, ikä: 1,2,3,4,5, 6-10, yli 10v.
- Mansikka: m2, ikä: 1,2,3,4,5, yli 6.
- Monivuotiset vihannes- ja maustekasvit: Laji, kpl

RAKENNELMAT:

- Aita: Materiaali, laatu, kunto, tolppien väli, lautojen/lankojen lukumäärä, lankkuaidasta piirros rakenteesta, (valokuva)
- Portti ja portinpylväät: Materiaali, laatu, kunto, mitat, piirros, (valokuva)
- Kaivo: Porakaivo/rengaskaivo, laatu, kunto, vesijohto, pumppu, käyttökelppoisuus. (tienpitäjä teettää tarkemmat tutkimukset)
- Muut laitteet: Lipputangot, tuuletus/kuivatustelineet ym. kunto, materiaali (valokuva)

RAKENNUKSET:

- Julkiset liikerakennukset, asuinrakennukset, kesäasunnot, saunarakennukset, maatalan talousrakennukset, muut rakennukset (toimitusinsinööri tekee/teettää tai tienpitäjä teettää tarkemmat arviot). Valokuvaus.

HUOM! Maatilojen käyttöyksiköitten osalta tarkistus KIVA-selvityksestä.

Liite 2: Kiinteistövaikutusten arviointi KIVA ja tilusjärjestelyt

Kiinteistövaikutusten arviointi KIVA

Maantielain 19 §:n ja Ratalain 12 §:n mukaan yleissuunnitelmassa on esitettävä tien ja rautatiealueen arvioidut vaikutukset kiinteistörakenteeseen. Tie- ja ratasuunnitelmissa on Maantielain 22 §:n ja Ratalain 15 §:n mukaan on otettava huomioon mahdollisuuksien mukaan maanomistusolot.

Yleis- ja tiesuunnitelmassa on esitettävä arvio tien vaikutuksista sekä ne toimenpiteet, jotka ovat tarpeen tien haitallisten vaikutusten poistamiseksi tai vähentämiseksi.

Kiinteistövaikutusten arviointiselvitys (KIVA) tehdään yleensä yleissuunnitelmavaiheessa, koska yleissuunnitelmassa on esitettävä tien tai rautatien arvioidut vaikutukset kiinteistörakenteeseen. Asiantuntija-arviona teetetävän arvioinnin edellytyksenä on, että hankealue on pääosin maa- ja metsätalouskäytössä. Arviointi teetetään asiantuntija-arviona, mikäli tämän lisäksi on todettavissa, että yksi tai useampi seuraavista edellytyksistä täyttyy:

- Suunniteltu tielinja pirstoo tai on pirstonut maa- ja metsätalouskäytössä olevia palstoja.
- Hankealueella on hajanainen kiinteistörakenne, paljon pieniä palstoja.
- Yksityisteiden liittymistä maantiehen on tarkoitus vähentää tai estää.
- Suunnitteilla on merkittäviä yksityistiejärjestelyjä esim. ali- tai ylikulkuja taikka tasoristeysten poistoja.
- Hidas paikallisliikenne halutaan poistaa päätieltä.

Kiinteistövaikutusten arvioinnilla ja siinä ehdotettujen toimenpiteiden toteutuksella saadaan positiivisia vaikutuksia tie- ja ratahankkeiden kustannuksiin ja suunnitelmien hyväksyttävyyteen. Kiinteistövaikutusten arviointia voidaan hyödyntää myös liikenneturvallisuuden parantamiseen maanteillä sekä tasoristeysten poistoissa. Konkreettisia positiivisia vaikutuksia kustannuksiin syntyy kun kiinteistövaikutusten arvioinnin toimenpite-ehdotuksia voidaan hyödyntää suunnitteluratkaisuissa yksityistiejärjestelyjen, rinkaistiejärjestelyjen ja kiertohaittojen vähentämisessä.

Yksityiskohtaiset ohjeet Kiinteistövaikutusten arvioinnista Maanmittauslaitoksen Kiinteistövaikutusten arviointimenettelyn toimintaohjeesta (9.11.2010).

Kiinteistövaikutusten arviointi (KIVA) on suunniteltavien maankäyttöhankkeiden kiinteistövaikutusten arviointia ja haitallisten vaikutusten korjaamistoimenpiteiden etsimistä. Kiinteistövaikutukset selvitetään kartta-aineiston perusteella. Laajoissa yleissuunnitelmahankkeissa kiinteistövaikutukset esitetään KIVA-raportissa, joka laaditaan maastotietoaineiston, kiinteistörekisterin ja tarvittaessa IACS-peltolohkoaineiston perusteella. Raportissa esitetään suunnitellun tien vaikutukset maankäyttöön ja kiinteistörakenteeseen. Raportti sisältää yleisen selostustekstin tien vaikutuksista, toimenpiteet haitallisten vaikutusten poistamiseksi, tarpeellisin osin KIVA-kortit sekä loppu- ja seurantaraportin.

Kiinteistövaikutusten arvioinnissa esitetään vaikutusselvityksen lisäksi toimenpide- ehdotuksia haitallisten vaikutusten vähentämiseksi tai estämiseksi kokonaan. Suunnittelussa on käsiteltävä kiinteistövaikutusten arvioinnin tulokset ja siinä suositetut toimenpide-ehdotukset riippumatta siitä, miten kiinteistövaikutusten arviointi teetetään. Jotta toimenpide-ehdotukset etenevät toteutukseen, projektipäällikön on tunnistettava, minkälaisista toimenpiteistä on kyse. Kiinteistövaikutusten arvioinnin toimenpide- ehdotukset voidaan jakaa toteutustavan mukaan suunnitteluratkaisuina ja kiinteistö- teknisinä toimenpiteinä (kiinteistöjärjestelyin) toteutettaviin toimenpide-ehdotuksiin. Kiinteistövaikutusten arvioinnissa voidaan suositella myös toimenpiteitä, jotka eivät toteudu. Toimenpide-ehdotusten toteutumiseen ja valikoitumiseen edellä mainittuihin vaihtoehtoihin voidaan vaikuttaa riittävällä ennakoimisella ja käynnistämällä toimenpiteet oikea-aikaisesti.

Vaikutuksiltaan vähäisemmissä hankkeissa, joiden vaikutuspiirissä on esimerkiksi vain muutamia kiinteistöjä, erillistä KIVA-raporttia ei tehdä, vaan kiinteistövaikutukset kootaan erilliseksi selvitykseksi tai muistioksi ja esitetään tiivistetysti yleissuunnitelman selostusosassa.

Tilusjärjestelyt

KIVA-selvityksen perusteella tien- tai radanpitäjä päättää kiinteistötekniset toimenpiteet. Tällöin voivat tulla kysymykseen erilaiset tilusjärjestelytoimenpiteet kuten hankeuusjako, alueellinen yksityistietoimitus tai tilusvaihto. Suunnitteluvaiheessa keskeneräinen kiinteistötoimitus tulee huomioida tiesuunnitelman/ratasuunnitelman esitystavassa

Hankeuusjako

Maantie- ja ratatoimituksissa on selvitettävä tilusjärjestelyjen suorittamisen tarpeellisuus. Tilusjärjestelyn tarpeellisuus selvitetään ja ratkaistaan maantietoimituksen sijasta hankeuusjaossa (KML 67 §), jos sellainen on vireillä väylätoimituksen aikana. (MTL 63 §, RataL 53 §).

Hankeuusjaon hakijana on hankkeen toteuttaja. (KML 68)

Hankeuusjaossa voidaan toteuttaa useita väylähankkeen vaikutuksia lieventäviä toimenpiteitä. Sen avulla voidaan tiluksia ja tieoikeuksia järjestelemällä välttää pirstoutumis-, kierto- yms. haittoja, joita väylähankkeesta aiheutuisi ilman järjestelyä. Samalla voidaan poistaa tai huomattavasti vähentää niitä kustannuksia tai korvauksia, joita väylähankkeesta muutoin aiheutuisi. Hankeuusjaon avulla voidaan saavuttaa myös kustannussäästöjä väylähankkeen vaikutuspiirissä oleville maanomistajille mikä on omiaan vaikuttamaan väylähankkeen hyväksyttävyyteen. Hankeuusjaon avulla voidaan kiinteistöjaotuksen parantamisen lisäksi myös edistää liikenneturvallisuuden paranemista maantieliikenteen ja rautatieliikenteen osalta muun muassa toimenpiteillä, jotka vähentävät hidasta maatalousliikennettä maanteillä sekä maantien ja rautatien ylittämistarvetta.

Alueellinen tietoimitus

Kun uusi väylä rikkoo olemassa olevaa yksityistieverkostoa tai muuta alemman tason tietoa, voidaan tarkoituksenmukaisten tieyhteyksien järjestämiseksi ja tieoikeuksien saattamiseksi vastaamaan muuttuneita olosuhteita tie- tai ratatoimituksessa hankeen toteuttajan pyynnöstä tehdä tällaista aluetta koskeva alueellinen tietoimitus (MTL 69.2 §, RataL 59.2 §, YksTL 38 c §)

Kun tieyhteyksien järjestely on tarpeen paikallisen liikenteen vähentämiseksi maantiellä taikka rautatien tasoristeyksien vähentämisen tai poistamisen vuoksi, alueellisen tietoimituksen suorittamista voi hakea myös maantien tai radan pitäjä (YksTL 38 c§).

Alueellisessa tietoimituksessa on mahdollista tehdä pieniä tilusjärjestelyjä ja tilusvaihtoja kulkuyhteyksien järjestämisen helpottamiseksi.

Liite 3: Haltuunottoaaluutus, Maantietoimitus

Sisältö

Pysyvästi valtion omistukseen otettavat alueet merkitään lopullisin rajamerkein ja tiealueen raja numeroiduin oranssein rajapaaluin.

Hankkeen toteuttamisen ajaksi haltuun otettavat alueet merkitään sinipäisin puupaaluin (pois luettuna olemassa olevat yksityistiet, johon tienpitäjällä on käyttöoikeus). Paaluun kirjataan suunnitelmaan viittaava tunniste.

Maantien keskilinja merkitään rimapaaluin, joihin kirjoitetaan suunnitelmaan viittaava tunniste.

Rajamerkit ja rajapaalut merkitään linjaseipäin ja näkyvöitetään sinisellä nauhalla. Samoin näkyvöitetään sinipäiset puupaalut, jolleivät ne ilman näkyvöitystä ole helposti maastossa havaittavissa.

Mikäli maasto on sellainen, ettei paalua kyseiselle kohdalle voida rakentaa, merkitään paalun paikka sinisellä maalilla, missä se on mahdollista tai paalun paikan välittömään läheisyyteen merkityllä paalulla, jossa tekstein osoitetaan paalun paikan sijainti.

Lisäksi haltuun otettavien alueiden rajat taitepisteiden väleillä näkyvöitetään sinisellä nauhalla siten, että rajat ovat helposti haltuunotokatselmuksessa ja puuston poistossa havaittavissa.

Toimittaminen

Haltuunottoaaluutus toteutetaan tilaajan ja paalutuksesta vastaavan kesken sovitun aikataulun mukaisesti joko tilaajan tai MML:n paaluja ja pyykkejä käyttäen.

Dokumentointi

Pysyvästi haltuun otettavien alueiden rajapyykit ja paalut viedään JAKO-järjestelmän kautta toimituskartalle ja rekisteröinnin yhteydessä kiinteistörekisterikartalle ja kiinteistötietojärjestelmään. Tilapäisesti haltuun otettavien alueiden rajapaalut säilytetään varastopisteinä toimituksen ajan.

Liite 4: Haltuunotto- ja rajapaalutus, Ratatoimitus

Sisältö

Pysyvästi valtion omistukseen otettavat alueet merkitään lopullisin rajamerkein ja tiealueen raja numeroiduin oranssein rajapaaluin.

Hankkeen toteuttamisen ajaksi haltuun otettavat alueet merkitään sinipäisin puupaaluin (pois luettuna olemassa olevat yksityistiet, johon tienpitäjällä on käyttöoikeus). Paaluun kirjataan suunnitelmaan viittaava tunniste.

Radan keskilinja merkitään rimapaaluin, joihin kirjoitetaan suunnitelmaan viittaava tunniste.

Rajamerkit ja rajapaalut merkitään linjaseipäin ja näkyvöitetään sinisellä nauhalla. Samoin näkyvöitetään sinipäiset puupaalut, jolleivät ne ilman näkyvöitystä ole helposti maastossa havaittavissa.

Mikäli maasto on sellainen, ettei paalua kyseiselle kohdalle voida rakentaa, merkitään paalun paikka sinisellä maalilla, missä se on mahdollista tai paalun paikan välittömään läheisyyteen merkityllä paalulla, jossa tekstein osoitetaan paalun paikan sijainti.

Lisäksi haltuun otettavien alueiden rajat taitepisteiden väleillä näkyvöitetään sinisellä nauhalla siten, että rajat ovat helposti haltuunotokatselmuksessa ja puuston poistossa havaittavissa.

Toimittaminen

Haltuunotto- ja rajapaalutus toteutetaan tilaajan ja paalutuksesta vastaavan kesken sovitun aikataulun mukaisesti joko tilaajan tai MML:n paaluja ja pyykkejä käyttäen.

Dokumentointi

Pysyvästi haltuun otettavien alueiden rajapyykit ja paalut viedään JAKO-järjestelmän kautta toimituskartalle ja rekisteröinnin yhteydessä kiinteistörekisterikartalle ja kiinteistötietojärjestelmään. Tilapäisesti haltuun otettavien alueiden rajapaalut säilytetään varastopisteinä toimituksen ajan.

Liite 5: Korvausten maksatus

Sisältö

Korvaus- ja ennakkomaksatustiedostot tuotetaan XML -muodossa. Maksatustiedosto sisältää tiedot toimituksesta, kaikista yksiköistä ja niille määrättyjen korvausten maksatuksesta ja tilastotiedon. Ennakkomaksatustiedosto sisältää ainoastaan ennakkokorvaukset ja tilastotiedot jätetään pois. Toimituksen tiedot otetaan mukaan mm. kielikoodin takia. Toimitusnumero on tiedoston nimessä, esim.

- maksatus_834626.xml
- ennakkomaksatus_834626.xml. Koodistose-

litykset tiedostoissa ovat aina suomenkielisiä.

Mikäli korvauksen saajalle ei löydy pankkiyhteystietoja, korvaus maksetaan ELY:n ilmoittamalle selvittelytilille, joka asetetaan automaattisesti korvauksensaajan pankkiyhteystiedoksi.

Kun omistaja/korvausten saaja on turvakiellossa, osoitetietona esitetään teksti ”Turvakielto”.

Maksatustiedosto lähetetään sähköisessä tietojärjestelmässä vastaanottajalle riittävän vahvasti salattuna.

Tiedoston sisältökuvaus, maksatus

Toimitus:

- Koko toimitusnumero
- Kielikoodi
- Tiepiiri

Suunnitteluyksikkö (rekisteriyksikkö, määräala tai henkilö):

- Suunnitteluyksikön nimi
- Tulostetunnus: yksikön tunnus, määräalan tunnus tai henkilön nimi
- Omistaja
- Omistajan osuus kokonaiskorvauksesta: murtoluku
- Omistajan nimi
- Omistajan tunnus
- Omistajan osoite
- Omistajan postinumero ja postitoimipaikka
- Omistajan pankkiyhteys: tilinumero, IBAN, BIC
- Korvauksen saajat
- Saajan osuus kokonaiskorvauksesta: murtoluku
- Saajan nimi

- Saajan tunnus
- Saajan osoite
- Saajan postinumero ja postitoimipaikka
- Saajan pankkiyhteys: tilinumero, IBAN, BIC
- Lunastusmaksatukset
- Korvausryhmäselite
- Korvausryhmäkoodi
- Koron alkamispyvm
- Indeksikerroin
- Korvaus
- Ennakko
- Loppukorvaus
- Maksatustapa
- Lunastusselitekoodi
- Koodin selitys / käyttäjän antama vapaamuotoinen teksti

Tilasto:

- Kohdeteksti
- Toimitusinsinööri
- Tierekisteriosoite
- Haltuunottopäivät
- Lunastuspäätöksen päivämäärät
- Liikenteelle luovuttamispäivä
- Yksiköiden lukumäärä
- Arvot korvauslajeittain
- Korvauslajikoodi
- Korvauslajiselite
- Korvaus
- Arvot lunastuslajeittain
- Lunastuslajikoodi
- Lunastuslajiselite
- Korvaus
- Pinta-ala

Osittelu lunastusyksiköille:

- Lunastusyksikkö
- Lunastusyksikön tunnus
- Pinta-ala -muutos
- Korvaus Lunastuspäätösten päivämäärät:
- Ennakkokorvausten päätöspäivä
- Tiedoston sisältökuvaus, ennakkomaksatus

Toimitus:

- Koko toimitusnumero
- Kielikoodi
- Lunastaja

Suunnitteluyksikkö (rekisteriyksikkö, määräala tai henkilö):

- Suunnitteluyksikön nimi
- Tulostetunnus: yksikön tunnus, määräalan tunnus tai henkilön nimi
- Omistaja
- Omistajan osuus kokonaiskorvauksesta: murtoluku
- Omistajan nimi
- Omistajan tunnus
- Omistajan osoite
- Omistajan postinumero ja postitoimipaikka
- Omistajan pankkiyhteys: tilinumero, IBAN, BIC
- Korvauksen saajat
- Saajan osuus kokonaiskorvauksesta: murtoluku
- Saajan nimi
- Saajan tunnus
- Saajan osoite
- Saajan postinumero ja postitoimipaikka
- Saajan pankkiyhteys: tilinumero
- Lunastusmaksatukset
- Korvausryhmäkoodi
- Korvausryhmäselite
- Koron alkamispyvm
- Ennakko
- Maksatustapa

- Lunastuselitekoodi
- Koodin selitys / käyttäjän antama vapaamuotoinen teksti

Osittelu lunastusyksiköille:

- Lunastusyksikkö
- Lunastusyksikön tunnus
- Pinta-ala -muutos
- Korvaus Lunastuspäätösten päivämäärät:
- Ennakkokorvausten päätöspäivä

Liite 6: MaagisXL-formaatin kuvaus

MML/OHJE

MITTAUSTIETOJEN KOODAAMINEN MAASTOKARTOITUKSESSA

1 Yleistä

Maastomittauksessa käytetään mittauslaitteita (takymetrit, maastotallentimet ja GPS-mittauslaitteet), joiden avulla mittaustulokset tallennetaan sähköisessä muodossa maastossa.

JAKO-järjestelmään voidaan ladata vain MML-ETRS-, MMH360- tai MaagisXL-formaattimuodoissa olevia mittaustiedostoja. Mittaustulokset voidaan syöttää JAKO-järjestelmään myös käsin.

MML-ETRS - formaatti on tarkoitettu ETRS89 - koordinaattijärjestelmän kanssa käytettävissä tasokoordinaatioissa ETRS-TM35FIN ja ETRS- GKn tehtyjen mittaustietojen siirtämiseen. MMH360 - formaatti on tarkoitettu kartastokoordinaattijärjestelmässä (KKJ) tehtyjen mittaustietojen siirtoon. MaagisXL - formaattia voidaan käyttää molempien järjestelmien kanssa. MaagisXL - formaatissa on tieto käytettävästä koordinaatistosta ja korkeusjärjestelmästä.

2 Koordinaatit

MaagisXL - formaatin priorisointitietueessa ilmoitetaan tiedoston koordinaattien koordinaatisto ja korkeusjärjestelmä. Koordinaatisto ja korkeusjärjestelmä yksilöidään EPSG - numerotunnuksen avulla (kts. Liite).

Pohjoiskoordinaatin (formaatin kuvauksessa XP) kentän pituus MaagisXL -formaattissa on 14 merkkiä, johon sisältyy myös desimaalipiste. Koordinaatti merkitään kolmella desimaalilla esim.

ETRS-GKn, ETRS-TM35FIN	N	6677100.400
KKJ:	P (x)	6677100.400

Itäkoordinaatin (formaatin kuvauksessa YP) kentän pituus MaagisXL - formaatissa on 14 merkkiä, johon sisältyy myös desimaalipiste. Koordinaatti merkitään kolmella desimaalilla esim.

ETRS-GK27:	E	27550400.500
ETRS-TM35FIN	E	550400.500
KKJ (kaista 3)	I (y)	3550400.500

Korkeuskoordinaatin pituus on korkeintaan 10 merkkiä. Koordinaatti merkitään kolmella desimaalilla esim. 120.450 .

MaagisXL-SIIRTOTIEDOSTON MUOTO (versio 20.05.2009)

1. Yleistä

MaagisXL-siirtoformaatin mukainen tiedosto on ASCII-muotoinen tiedosto, jonka tietuepituus on 342 merkkiä.

2. Siirtotiedoston rakenne

Jokaisen tietueen alussa on tietuetyypin tunnus (2-kirjaiminen lyhenne).

Siirtotiedoston ensimmäisellä rivillä on tiedoston priorisointitietue. Sen jälkeen tiedostossa ovat tietokannan kohteiden määrittelyt sisältävät kohdetietueet.

Symboli-, teksti- ja aluetunnuspiste esitetään yhden siirtotiedoston tietueen avulla.

Viiva esitetään viivan otsaketietueen ja koordinaattipistetietueiden avulla. Jos viivassa on 7 pistettä, viivan esittämiseen tarvitaan 8 tietuetta: viivan otsaketietue ja 7 viivan pisteiden koordinaatteja kuvaavaa koordinaattipistetietuetta.

3. Siirtotiedoston tietueiden kuvaukset Siir-

totiedoston tietueiden rakenne on seuraava:

Priorisointitietue

Tietue on tiedoston ensimmäinen tietue.

1:2	A2	tietuetunniste PR
3:4	A2	kohteiden priorisointi: AL - alueina EA - ei alueina
5:10	A6	koordinaatistotunnus (EPSG-numero)
11:16	A6	korkeusjärjestelmätunnus (EPSG-numero)

Symbolipistetietue (tekstitön)

Symboli on symbolipisteessä (X, Y, korkeus) tai jos siirtymä on annettu, siirtymäpisteessä (dX, dY). Symbolin suunta lasketaan sen pisteen suhteen, jossa symboli sijaitsee.

1:2	A2	tietuetunniste SE
3:16	F14.3	XP-koordinaatti (maastom)
17:30	F14.3	YI-koordinaatti (maastom)
31:40	F10.3	korkeus (maastom)
41:50	I10	kohderyhmä

51:60	I10	kohdeluokka
61:70	I10	kohdeosoite
71:80	I10	keskivirhe (maastomm)
81:90	I10	symbolin suunta (1/10000 rad): 0 - vaaka, kiertos. vastap.
91:100	I10	symbolin siirtymä dXI (maastomm)
101:110	I10	symbolin siirtymä dYP (maastomm)

Tekstiä sisältävä symbolipistetietue

Symboli sijaitsee symbolipisteessä (X, Y, Z). Symboliin kuuluvan tekstin vasen alanurkka on symbolipisteessä X, Y tai jos siirtymä on annettu, siirtymäpisteessä (dXI,dYP). Symbolipisteeseen kuuluva teksti voi olla korkeintaan 8 merkkiä pitkä.

1:2	A2	tietuetunniste SY
3:16	F14.3	XP-koordinaatti (maastom)
17:30	F14.3	YI-koordinaatti (maastom)
31:40	F10.3	korkeus (maastom)
41:50	I10	kohderyhmä
51:60	I10	kohdeluokka
61:70	I10	kohdeosoite
71:80	I10	keskivirhe (maastomm)
81:90	I10	määrittystapaluokka
91:100	I10	epävarmuus
101:110	I10	lähdeaineisto
111:120	I10	laskentanumero
121:130	I10	tekstin siirtymä dXI (maastomm)
131:140	I10	tekstin siirtymä dYP (maastomm)
141:150	I10	maanpintänäkyvyys: 0 - näkyvissä 1 - upotettu 2 - kadonnut 3 - määrittelemätön 4 - ei rakennettu
151:160	I10	maanmittaustoimitustieto 0 - vanha 1 - uusi 2 - kunnostettu 3 - poistettava 4 - tonttipyykki 5 - yleisen alueen pyykki 6 - toimituksessa määräämätön
161:170	I10	tekstin merkkien lukumäärä
171:178	A8	teksti

Teksti- ja aluetunnuspistetietue

Tekstin vasen alanurkka on tekstipisteessä (X, Y, korkeus) tai jos siirtymä on annettu, siirtymäpisteessä (dXI,dYP). Tekstin suunta lasketaan tekstin vasemman alanurkan sijaintipisteen suhteen. Teksti voi olla korkeintaan 80 merkkiä pitkä.

Liite 6: MaagisXL-formaatin kuvaus

1:2	A2	tietuetunniste: TE - teksti AT - aluetunnus
3:16	F14.3	XP-koordinaatti (maastom)
17:30	F14.3	YI-koordinaatti (maastom)
31:40	F10.3	korkeus (maastom)
41:50	I10	kohderyhmä
51:60	I10	kohdeluokka
61:70	I10	kohdeosoite
71:80	I10	keskivirhe (maastomm)
81:90	I10	määrittystapaluokka
91:100	I10	laatukoodi 2
101:110	I10	suunta (1/10000 rad): 0 - vaaka, kiertos. vastap.
111:120	I10	tekstin siirtymä dXI (maastomm)
121:130	I10	tekstin siirtymä dYP (maastomm)
131:140	I10	maanmittaustoimitustieto 0 - vanha 1 - uusi 3 - poistettava
141:150	I10	tekstin merkkien lukumäärä
151:230	A80	teksti

Viivan otsaketietue

Viiva esitetään siirtotiedostossa viivan otsaketietueella ja välittö- mästi sitä seuraavilla symboli- tai viivapistetietueilla. Symbolipiste voi olla vain viivan alku- tai loppupisteessä.

1:2	A2	tietuetunniste VI
3:12	I10	kohderyhmä
13:22	I10	kohdeluokka
23:32	I10	kohdeosoite
33:42	I10	keskivirhe (maastomm)
43:52	I10	määrittystapaluokka
53:62	I10	laatukoodi 2
63:72	I10	epävarmuus: 0 - varma 1 - epävarma
73:82	I10	viivan korkeusarvo
83:92	I10	kulikutapa: 1 - murto 2 - käyrä
93:102	I10	ei käytössä
103:112	I10	alkupisteen kohderyhmä
113:122	I10	alkupisteen kohdeosoite
123:132	I10	loppupisteen kohderyhmä
133:142	I10	loppupisteen kohdeosoite
143:152	I10	1. välipisteen kohderyhmä
153:162	I10	1. välipisteen kohdeosoite
163:172	I10	välipisteiden lukumäärä
173:182	I10	MTK: tieosanumero KRK: lähdeaineisto
183:192	I10	tienumero
193:202	I10	alkupisteen oikeanpuoleisen

203:212	I10	viivan kohdeosoite alkupisteen vasemmanpuoleisen viivan kohdeosoite
213:222	I10	loppupisteen oikeanpuoleisen viivan kohdeosoite
223:232	I10	loppupisteen vasemmanpuoleisen viivan kohdeosoite
233:242	I10	todellisuus: 0 - todellinen 1 - tietokannan reuna 2 - muu ei-todellinen
243:252	I10	maanmittaustoimitustieto: 0 - toimitus koskee 1 - toimitus ei koske 2 - poistuva
253:262	I10	alueen luokka, josta voidaan johtaa viivan kuvaustekniikka
263:272	I10	kulkukorkeusrajoitteen korkeus
273:282	I10	leikattavuus: 0 - osall. leikkauksiin 1 - ei osallistu leikk.
283:292	I10	alueen muodostus: 0 - osall. alueen muod. 1 - ei osallistu al. m.
293:302	I10	näkyvyys: 0 - näkyvä 1 - näkymätön
303:312	I10	tasosijainti: -1 - pinnan alla 0 - pinnalla/leikattava 1 - pinnan yläpuolella >2 - tasojen lukumäärä
313:322	I10	tien valmiusaste 0 - käytössä 1 - rakenteilla 2 - käytöstä poistettu 3 - suunnitteilla
323:332	I10	tien pinta: 0 - ei määritelty 1 - ei päällystetty 2 - kestopäällyste
333:342	I10	tien yksisuuntaisuus 0 - ei määritelty 1 - yksisuuntainen

Viivapistetietue

1:2	I10	tietuetunniste VP
3:16	F14.3	XP-koordinaatti (maastom)
17:30	F14.3	YI-koordinaatti (maastom)
31:40	F10.3	korkeus (maastom)
41:50	I10	kohderyhmä
51:60	I10	kohdeosoite

Liite 6: MaagisXL-formaatin kuvaus

Liite: Suomalaisten tasokoordinaatistojen kansainväliset tunnustekoodit

Voimassaoloaika: Toistaiseksi

EPSG tunnisteet (ks. <http://www.epsg.org>) Suo-

messa käytettäviä tasokoordinaatistoja

5048	ETRS89-TM35FIN(N,E)
3067	ETRS89-TM35FIN(E,N)
3046	ETRS89-TM34
3047	ETRS89-TM35
3048	ETRS89-TM36

3873	ETRS89-GK19FIN
3874	ETRS89-GK20FIN
3875	ETRS89-GK21FIN
3876	ETRS89-GK22FIN
3877	ETRS89-GK23FIN
3878	ETRS89-GK24FIN
3879	ETRS89-GK25FIN
3880	ETRS89-GK26FIN
3881	ETRS89-GK27FIN
3882	ETRS89-GK28FIN
3883	ETRS89-GK29FIN
3884	ETRS89-GK30FIN
3885	ETRS89-GK31FIN

Suomessa käytettäviä korkeusjärjestelmiä

5717	N60
5730	EVRF2000 (N2000)